

DARBININKAS

Lietuvos
nacionalinio
M. Mažvydo
biblioteka

APSIJUNGUSIO VLIKO TARYBOS pirmas posėdis sudarė laikinę valdybą

Apsijungusio Vliko Tarybos pirmas posėdis buvo New Yorke Laisvės Komiteto patalpose spalio 3. Dalyvavo po vieną atstovą nuo grupės. Atgimimo sąjūdžio — L. Verbickas, Darbo federacijos — dr. A. Skėrys Fronto bičiulių — V. Volertas, Krikščionių darbininkų — V. Vaitiekūnas, Krikščionių demokratų — St. Lušys, Laisvės kovotojų — K. Siliūnas, M. Lietuvos rezistencijos — J. Stiklorius, Rezistencinės santarvės — Br. Bieliukas, Soc. demokratų — K. Bielinis, Tautinio sąjūdžio — dr. B. Nemickas, Ūkininkų partijos — V. Sidzikauskas, Ūkininkų sąjungos — A. Vedeckas, Valstiečių liaudininkų — J. Audėnas, Vienybės sąjūdžio — J. Pažemėnas, Vilniečių — V. Kulbokienė. Kaip Bendruomenės stebėtojas dalyvavo prof. J. Puzinas. Kaip svečiai — dr. J. Petronis, V. Banelis, M. Valiukėnas.

Pagrindinis pirmo posėdžio uždavinys buvo sudaryti egzektivyvą, kuris dabar bus vadina- mas nebe "taryba", bet "valdyba". Svarstant ar valdybą sudaryti ar atidėti, ir krikšč. dem. atstovai pareiškė, kad jeigu bus dabar sudaryta, tai jie laikys ją neteisėta, o valstiečių liaudininkų atstovai pareiškė, kad jie balsavime nedalyvaus, buvo rastas kompromisas, apie kurį informuoja Eltos komunikatas.

ELTOS PRANEŠIMAS
"1964 spalio 3 New Yorke susirinko pirmojo savo posėdžio apsijungusio Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Taryba, seniausio amžiaus savo nario K. Bielinio pirmininkaujama. Posėdį pradėjo pirmininko p. J. Audėnas. Taryba išrinko laikinę Vliko Valdybą: K. Bielinis, J. Audėnas ir V. Vaitiekūnas. Ji sukviets Vliko seimą ir atliks visus kitus einamuosius reikalus. Nuolatinė Vliko Valdyba bus išrinkta kitame tarybos posėdyje, kurį sukviets šios tarybos pirmininkas K. Bielinis, kai Vliko seimas bus priėmęs statutą.

Apsijungusio Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Seimas susirinkęs sesijos lapkričio 28-29 dienomis New Yorke. Taryba išrinko statutui paruošti komisiją: V. Banelis, St. Lušys, B. Nemickas, K. Siliūnas ir V. Vaitiekūnas. Pirmajame Vliko Tarybos posėdyje pasireiškė darnaus vieningumo dvasia viltingai nu-teikia atečiai".

Alto žinios

Altas gavo iš Kongreso bibliotekos (The Library of Congress) Washington, D.C. tos istaigos leidžiamą kas metų ketvirtį žurnalą apie naujus leidinius ir kt. informacijas — "The Quarterly Journal of the Library of Congress". Tame leidiny yra nurodyti ir Lietuvai liečią reikalai. Leidinys 245 puslapių. Norintieji leidinį įsigyti turi pasiūlyti .50 centų šiuo adresu: Superintendent of Documents Government Printing Office, Washington, D.C. 20402.

Alto pirmininkas L. Šimutis, lankydamasis Baltuosiose Rūmuose drauge su Amerikos fraternalių organizacijų vadais, rugsėjo 21 turėjo ilgesnį pasikalbėjimą su valstybės psekretoriu W. Averrel Harrimanu, Valstybės sekretoriaus padėjėju buv. gub. M. Williams, Michel Cieplinskiu ir kai kuriais kitais pareigūnais iš Valstybės departamento.

Rugsėjo 22 d. Alto pirmininkas lankėsi JAV kongreso rūmuose ir ilgesnį pasitarimą Lietuvos išlaisvinimo reikalais turėjo su Lietuvos atstovu p. Juozu Kajecku.

Altas gavo kvietimą buv. prezidento Herbert Hoover vardo bibliotekos, West Branch, Iowa (Herbert Hoover Presidential Library) suteikti medžiagos iš nepriklausomos Lietuvos gyvenimo — liaudies papročių, kultūrinio gyvenimo, istorijos ir kt. Biblioteka rengia Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų vystymosi ir rusų imperializmo skyrius. Tame pačiame skyriuje bus pavaizduotos buv. prezidento H. Hooverio pastangos paremti Baltijos kraštus.

Alto Biuras.

VATIKANE II:

Svarstyme apie "ekumeninę Bažnyčią" priimtas pareiškimas, kuriuo sudaromas tiltas tarp katalikų ir protestantų — pripažįstamos klaidos iš abiejų pusių, privedusios prie skilimo.

Vyr. teismas spalio 5 pradėjo svarstyti skundą, kad pilietinių teisių įstatymas, priimtas 1964, kuriame draudžiama segregacija viešbučiuose ir moteliuose, esąs nesuderinamas su konstitucija.

Svedijos rugsėjo 20 rinkimuose valdanti sc. dem. partija neteko 1 atstovo, konservatoriai 7, sustiprėjo liberalai 8 atstovais, ir komunistai pakilo iš 5 iki 8. Soc. dem. siūlysią komunistam bendradarbiauti.

Hurikanas Hilda spalio 2 Louisianos valstybėje kai kuriuos miestelius ištais išgriovė. Žuvo 35. Apie 150,000 buvo pasitraukę nuo hurikano.

Paryžiuje spalio 2 Veronika McConnell iš Philadelphijos, 21 metų, žuvo sunkiai įtikimu būdu: ant jos nušoko kita moteris nuo Paryžiaus katedros, norėdama nusizudyti. Abidvi žuvo.

Vienos dienos staigmenos teisingumo politikoje

Sovietinių šnipų bylos nelauktas nutraukimas nustelbė susidomėjimą rinkimų kova ir nepasisekimais Pietų Vietname

Teisingumo departamento šefo pareigas einąs Nicholas de B. Katzenbach penktadienį, spalio 2, įsakė nutraukti bylą Sovietų šnipam Aleksandrui Sokolovui, kuris čia buvo pasivadinęs Robert Keistutis Baltšch, ir jo žmonai. Jie iš teismo paleisti. Už teismo durų juos suėmė imigracijos pareigūnai ir nugabeno į kalėjimus, iki bus deportuoti.

Sokolovas ir jo žmona buvo sugauti rinkė ir perdavinėje sovietam informacijas apie atomines paslaptis; kratos metu

rastas Washingtone jų bute siustavas ir medžiagos. Įrodytai aiškūs. Visi nustebo dėl klausimo dabar — kodėl? Vyriausybė tepaaiškino: "valstybės saugumo sumetimais". Spėjama, byla grėsė suardyti valstybės sekimo aparatą. Šnipų advokatas pareikalavo ir teisėjas sutiko, kad FBI agentų,

kurie sekė šnipus, būtų išduoti šnipų advokatui ne tik pavardės, bet ir jų gyvenamos vietos adresai. Teisėjas perdavė 75 asmenų sąrašą. Jei taip, tai geriau atsakyti nuo bylos, kad nebūtų pakenkta sekimo aparatui... Kodėl teisėjas sutiko, neišku. Buvo paneigta, kad Sovietai būtų spaudę nutraukti bylą. Paneigimas kaip tik atkreipia dėmesį į dvejopus spėjimus: vyriausybė nenori nieko daryti, kas įtemptų santykius su Sovietais; arba vyriausybė numato juos iškeisti už atitinkamus amerikiečius. Taip buvo padaryta su Egorovu ir jo žmona, kurie buvo suimti tą pat dieną, kaip ir Sokolovai.

Sios bylos nutraukimas yra

Neutralumo vardu

Kaire spalio 5 susirinko "neutralieji" — 47 valstybių atstovai. Nasseris kreipėsi į Kongo prezidentą Kasavubu, kad nesiųstų Tshombės. Afrikos ir Rytų "neutralių" jis esą laikomas "baltųjų imperialistų" įrankiu. Tačiau Tshombe vis tiek išvykęs. — Idomus "neutralių argumentas" — rasisinis, jiem nepakeliui su "baltaisiais".

nelauktas precedentas. Stebima, ar nebus tais pačiais "saugumo sumetimais" nutraukta kita sovietinių šnipų byla, kuri prasidėjo Newarko spalio 5. — **Sovietinių šnipų** John W. Butenko ir Igor A. Ivanov by-

MAKARIOS IR NASSERIS vadinasi "neutralieji".

— Tshombės lėktuvo Nasseris spalio 6 įsakė nepriimti Kairo aerodrome. Lėktuvas turėjo skristi į Atenus. Tokiu būdu Tshombei buvo sukliudyta da-

lyvauti konferencijos atidaryma. Pačioje konferencijoje vyravauja Titas ir Nasseris su kalbom prieš Amerikos, Portugalijos "imperializmus".

lyvauti konferencijos atidaryma. Pačioje konferencijoje vyravauja Titas ir Nasseris su kalbom prieš Amerikos, Portugalijos "imperializmus".

PRIEŠ RINKIMUS: abudu nori sekti Eisenhoweriu, bet...

Eisenhoweris 1952 rinkimuose pasiskelbė vyksiantį į Koreją ir vietoj rūpintis karą pabaigti. Tuo pavyzdžiu pasekė dabartinėje propagandoje Johnsonas: jei bus išrinktas, jis vyksiantį į Nato valstybes, susitiksiantį su Čruščiovu. Goldwateris spalio 5 paskelbė: jei bus išrinktas, prašysiu gen. Eisenhowerį, kad jis vyktų į Viet-

namą ir surastų sprendimą. Tačiau sen. Mansfieldas, demokratų vadas, spalio 4 pasisakė prieš Johnsono ir Čruščiovo viršūnių konferenciją po lapkričio 3. O Herald Tribune vedamajame priminė, kad gen. Eisenhoweris nėra tik pasipriešinimo komunistam pavyzdys. Jis ne tik sulaukė komunistus nuo įsiveržimo į Quemoy, Mat-

su, ne tik pasiuntė marinus į Libaną, bet jis taip pat ieškojo pristaikymo, "modus vivendi" su Sovietais.

— Už Johnsoną pasisakė laikraščiai New York Herald Tribune, Life. Tai staigmena: per 124 savo gyvavimo metus Tribune nebuvo pasisakęs už demokratų prezidentą. Bet ir kita staigmena: Los Angeles Times pasisakė už Goldwaterį tą pat dieną.

EKSTREMISTAI — ir iš kairės?

— Kas ekstremistai ir kas ne. Demokratų propagandoje gausiai vartojamas argumentas, kad Goldwateris atstovaujantis ekstremistam iš dešinės. Argumentas priftilo, kai buvo nurodyta, jog Humphrey atstovauja ekstremistam iš kairės. Humphrey buvo primintas esąs vienas iš kūrėjų ir buv. viceprezidentas sąjūdžio Americans for Democratic Action.

Kas yra tas ADA. The Tablet laiškuose duodama ištrauka iš 1962 sausio 11 Congressional Record apie ADA siekimus: 1. Priimti raudonąją Kiniją į J.T., 2. Tautines karines jėgas perduoti J. Tautom, 3. Panaikinti sienas prekybai su komunistiniais režimais, 4. Šalin rankas nuo Kubos politika, 5. Sustabdyti Kongreso tyrimėjimus apie komunistinę veiklą.

— Vietnamo jaunimas gausiai bėga iš krašto, daugiausia į Prancūziją. Pritrūksta vietų lėktuvuose. Nepasitiki padėtim.

— Prancūzijos lėktuvas, spalio 2, pakilęs iš Madrido, nukrito su 80 asmenų į Viduržemio jūrą.

TSHOMBE prieš klūtis...

Warreno komisijos raportas apie prez. Kennedy nužudymą nebuvo staigmena. Nebuvo staigmena ir Europoje nepasitikėjimas raporto išvadam, kad nužudymas tebuves vieno asmens darbas, be jokio sąmokslu. Didesnė staigmena buvo, taip pat penktadienį, FBI direktoriaus J. Edgar Hoover paskelbimas spaudoje, ką jis buvo kalbėjęs Warreno komisijoje.

HOOVERIO STAIGMENA: pareiškimas dėl Oswald ir Warren'o siūlymų

Warreno komisijos raportas apie prez. Kennedy nužudymą nebuvo staigmena. Nebuvo staigmena ir Europoje nepasitikėjimas raporto išvadam, kad nužudymas tebuves vieno asmens darbas, be jokio sąmokslu. Didesnė staigmena buvo, taip pat penktadienį, FBI direktoriaus J. Edgar Hoover paskelbimas spaudoje, ką jis buvo kalbėjęs Warreno komisijoje.

Bakeris, Elly ir raketų paslaptys

Bobby Baker, buvęs demokratų senatorių sekretorius, minimas daugiausia dėl spekuliacijų ir didelio praturtėjimo naudojantis savo padėtimi partijoje. Kongresmanas H. R. Gross, Iowa r., rugsėjo 30 susiejo Bakerį su galimu Amerikos raketų šnipinėjimu. Bakeris "globojo" Elly Rometsch, kuri atvyko į Ameriką 1961. Bakeris įvedė ją į pažintis ir pobūvius su pareigūnais, kurių žinioje buvo raketų slapsti užsakymai; įvedė į diplomatinis priėmimus. Paskui ji staiga buvo išsiųsta 1963 atgal į Vokietiją. Kongresmanas ragino Kongresą ištirti, kiek su ja susietas informacijų vogimas apie Amerikos raketas.

KONGRESMANUI JOHN BRADEMAM, Indianos d., spalio 1 įteikia Pavergtų Europos Tautų Seimo medalių seimo vicepirmininkas V. Sidzikauskas ir gen. sekretorius Brutus Costa.

MAOTSETUNGAS, raudonosios Kinijos diktatorius.

RADIONOVAS BUVO GERIAUSIAS MOKINYS, BET.

Rodionovas buvo 17 metų, mokėsi Maskvos mokykloje. Buvo geriausias mokinys. Buvo geriausias literatūrinis talentas. Buvo populiariausias tarp klasės draugų.

Tačiau baigdamas mokyklą, jis negavo pažymėjimo su pagyrimu. "Komsomolskaja Pravda" paaiškino kodėl: jis buvo tikintis.

Jo klasės draugų delegacija atvyko į laikraščio redakciją. Jie aiškino, kad su juo draugu Olegu neteislingai pasielgta. Jis nusikriauštas tik dėl religijos.

Laikraštis išvadino draugų akciją Olego naudai "neįtikimu dalyku". Draugai aiškino, kad Olegas turėjo geriausias pažymius ir ateizmo mokslo, bet mokytojai nuolat jam davė provokacinius klausimus ir kvietė į ateistų susirinkimą rusų ortodoksų bažnyčios šventadienių išvakarėse. Laikraštis visus tuos draugų paaiškinimus ir užtarimus atmetė, rašydamas: "Mūsų tolerancija neturi atimti iš mūsų nusistatymo, kad mūsų ideologija nesugyvena su religija. Faktas, kad Olegas buvo gudrus, malonus vaikas, geras draugas, nėra joks motyvas neatsižvelgti į tai, kad jis tikintis".

Viena Olego klasės draugė pasisakė, kad sunku su juo diskutuoti, nes "Mes nežinome tiek, kad galėtume paremti savo ateizmą".

Tokia yra sovietinėje mokykloje tikėjimo laisvė, tolerancija ir teisingumas.

Mao nori trečiojo pasaulio

Plyšys ar ryšys tarp Pekingo ir Maskvos?

Komunistinės Kinijos klausimą padarė aktualų valstybės sekretoriaus išpėjimas apie jos rengiamą atominę bombą. Mao Tsetungas jau anksčiau grąsino, kad ją vartos. Ar ją ir sprogdins kaip karo priemonę, ar tik ją grąsins, jau kitas klausimas. Bomba Kinijos rankose gali būti įtikinamas argumentas diplomatiniuose derybose.

Ideologija ar teritorija?

Ko Kinija siekia, šiandien ne paslaptis. Ne ideologija, kurios iškreipimu kaltina Maskvą, rūpi Kinijai. Jai rūpi teritorija savo gyventojų ekspansijai.

Pirma kliūtis šiai ekspansijai yra Sovietai, kurie yra užėmę Azijos teritoriją, natūralią erdvę perpildyti Kinijai.

Antra kliūtis — Amerika, kuri laiko užvarą Kinijai veržtis į Azijos pietus, į turtingas maisto gaminimo provincijas, į Indijos vandenyną, kuris turėtų būti paverstas Kinijos vandenynu. Ekonominiai interesai ir ne mažiau ambicijos kursto ekspansiją ne tik Azijos plotuose bet ir kituose kontinentuose, pirmiausia Afrikoje.

Kalbos apie Maskvos nutolimą nuo marksizmo, apie jos susidėjimą su kapitalistiniais kraštais tėra tik priedanga Kinijos ekspansijai. Kalbos apie Amerikos imperializmą Azijoje ar Afrikoje tesiekia uždenkti savojo imperializmo siekimą.

Trečiasis pasaulis su Kinija?

"Rheinischer Merkur" rugsėjo 11 atkreipė dėmesį į Pekingo partijos laikraštį "Rau-

donąją vėliavą", kuris dar pernai kovo mėn. kalbėjo apie "begalinę tarpinę zoną", esančią "tarp Amerikos ir socialistinių kraštų". Tada gal turėjo laikraštis vadinamus "neutraliuosius kraštus". Bet šiemet prašneko pats Mao Tsetungas, kas galėtų būti ši tarpinė zona, kuri virstų "savarankišku trečiuoju pasauliu", apimančiu ir Kiniją.

Pirmąsą tai Mao prašneko, kai Prancūzija pripažino kom. Kiniją. Sausio 30, priimdamas Prancūzijos parlamento delegaciją, Mao Tsetungas kalbėjo: "Drauge su vokiečiais, italais, anglais, japonais ir mumis prancūzai galėtų sudaryti trečią pasaulį".

Mao samprotavo, kad Amerika nesą patenkinti ne tik prancūzai, bet ir vokiečiai, o netgi ir angliai. Tad juos galima mėginti atitraukti nuo Amerikos. De Gaulle buvo lig šiol simbolis tų, kurie nenorėjo būti Amerikos satelitais, Mao Tsetungas virsta simboliu tų, kurie nenori būti Maskvos satelitais.

Ir tai turėtų rodyti natūralus pagrindas naujam "trečiajam pasauliui", kuris užimtą "zoną" tarp Sovietų ir Amerikos.

Rimtai ar tik žaidimas?

Ar Mao tikrai siekia naujo bloko, ar jo idėja tik gasdina

palenkė mūsų naudai senatorius Thomas J. Dodd. Už tai priklauso jam visų mūsų pagarba ir padėka. Visi pasiūskime jam trumpas padėkos telegramas ar laiškučius. Jo adresas: The Honorable Thomas J. Dodd, Senate Office Building, Washington 25, D.C.

Senatorius Dodd visą laiką buvo didelis rezoliucijų žygio rėmėjas ir kovotojas už rezoliucijų pravedimą. Rezoliucijų žygio rėmėjai Connecticuto valstybėje ir iš kitur prašė, kad senatorius Dodd taip pat įneštų rezoliuciją. Neseniai ne vienas senatorius Dodd rašė: "Įnešiu rezoliuciją. Manoji bus geresnė už jau įneštas..." Senatoriaus Dodd rezoliucija yra tikrai puiki, pralenkianti savo turinius beveik visus.

Dar kartą parašykime po laiškučių rezoliucijų autoriam iš savo valstybių, paragindami juos padaryti visą spaudimą į krašto administraciją, kad ji liautųsi trukdžius rezoliucijų pravedimo darbą.

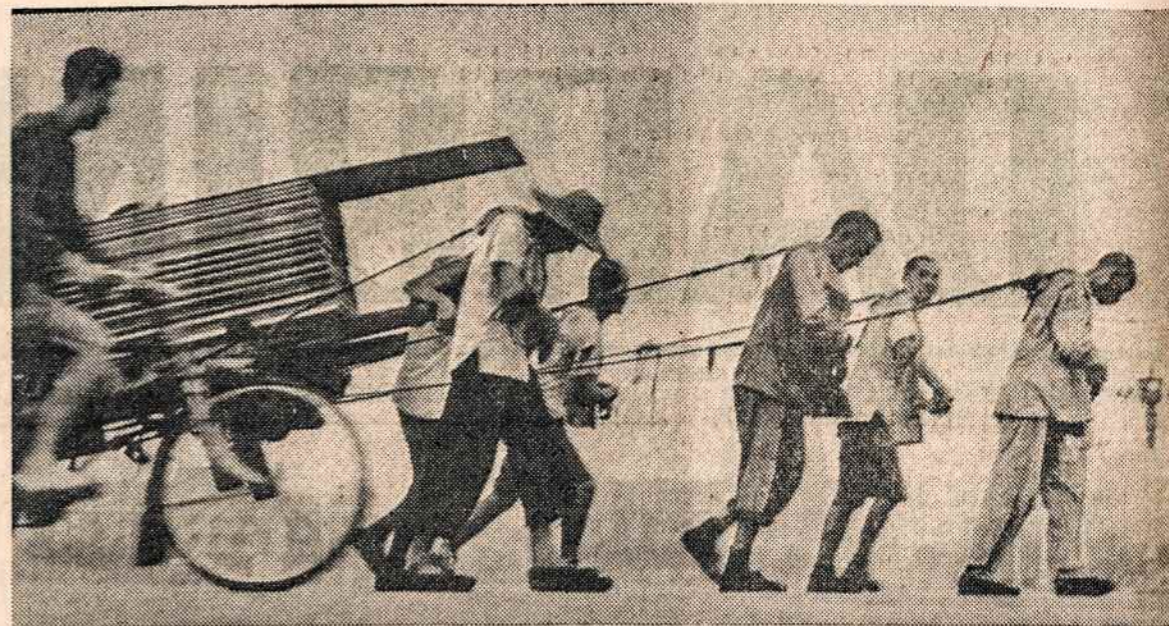
Visi iš visų krašto kampų parašykime po laiškučių senatoriui Dodd, kad jis imtųsi tam žygiui vadovauti Senate.

Padarykite tai dar šiandien! (rk)

NAUJA MAŠINOS IŠVAIZDA

Nauja išvaizda ir naujas didis 1965 Fairlane, perdirbtas nuo priekio iki užpakalio, pakeistas daugiau negu per pastutinius trejus metus. Jo didis maždaug kaip 1956 pilno didžio Fordas, vidus kaip 1959. Daug automatiškų dalių ir, sudaro bendrai naujo automobilio vaizdą.

Aštuoni modeliai — hardtop, station wagons, sedans — galima gauti nuo penktadienio, spalio 25, pas visus Fordo pardavėjus.

KINIJOS komunistiniam režimui nusikalte.

Sovietus? Klausimas sunkiai atsakomas, žinant, kinų mokėjimą savo mintis nuslėpti. Tačiau atsakymui susirasti padeda pora faktų.

1. Prancūzai skundžiasi esą nusivylę Kinijos pripažinimu. Kinai nesirengia į jokią praktinę bendradarbiavimą su Prancūzija. Taip ji elgiasi su Anglija, kuri seniai yra Kiniją pripažinusi. Vadinas, į naujus galimus "trečio pasaulio" partnerius dėmesio nedaug kreipia.

2. Times pareiškimu, pernai Rusk, Harrimanas, nuvykę į Maskvą atominės sutarties pasirašyti, kalbėjo Chruščiovui apie Maskvos ir Washingtono bendradarbiavimą sulaukyti Kinijai nuo atominių ginklų gamybos. Chruščiovas padėjo Kinijai daryti atominius eksperi-

mentus iki 1959. Nuo tada savo ekspertus iš Kinijos atšaukė. Tačiau Rusk siūlymui Chruščiovas ir dabar buvo šaltas. Jis atsisakė klausimą svarstyti, nes Kinija yra "draugiškas socialistinis kraštas". Taigi Amerika norėjo bendradarbiavimo prieš Kiniją. Maskva — ne.

Nors ir daug kalbama apie įtampą tarp Maskvos ir Peikingo, tačiau tokios rūšies faktai skatina galvoti, kad Chruščiovas nelaiko kom. Kinijos didesniu prieš, negu jam yra Amerika. Mao Tsetungas nelaiko Prancūzijos didesniu draugu negu jam yra Rusija. Galima tad abejoti, ar Mao Tsetungas dės iš tikrųjų į "trečią pasaulį" drauge su Prancūzija ir kitais, jei tas "pasaulis" bus nukreiptas prieš Maskvą, bet

jam naudinga kalbėti apie trečią pasaulį, kad europiniai kraštai būtų pagundyti nukrypti prieš Ameriką. Tokia pat išvada ir dėl Maskvos: galima abejoti, ar Maskva norės sąjungos su Amerika, nukreiptos specialiai prieš Kiniją; jeigu sąjunga su Sovietais tam, kad Sovietų ūkį Amerika pastatytų ant kojų — o taip, tada prašom.

O dėl tos teritorijos?

Kalbama apie trečią pasaulį, bet dar labiau atominis ginklas patarnaus Mao Tsetungui diplomatiniuose derybose su Maskva dėl tam tikros teritorijos perleidimo Kinijai.

Tokis argumentas įtikina. Tokio Amerikos argumento Chruščiovas buvo priverstas paklausti ir atitraukė savo raketas iš Kubos.

DVIDEŠIMT SENATORIŲ SU NAUJA REZOLIUCIJA

Paruošė sen. Thomas J. Dodd

Los Angeles, Calif. — "Turime tuoj perduoti Pabaltijo kraštų bylą spręsti Jungtinėms Tautoms ir priversti sovietus pasitraukti iš Lietuvos, Latvijos, ir Estijos", — kalbėjo senatorius Thomas J. Dodd (D.-Conn.) įnešdamas 1964 metų rugsėjo 2 naują rezoliuciją (S. Con. Res. 99) minėtų kraštų laisvinimo reikalui. Šią rezoliuciją pasirašė dar devyniolika JAV-bių senatorių, prisijungdami prie senatoriaus Dodd kaip tos rezoliucijos autoriai. Štai, tos rezoliucijos autoriai, išėję bendru frontu su senatoriumi Dodd: sen. G. Allott (R.-Colo.); sen. B.E. Bayh (D.-Ind.); sen. P.H. Dominick (R. Colo.); sen. P. H. Douglas (D. Ill.); sen. E. Gruening (D.-Alaska); sen. J. K. Javits (R.-N.Y.); sen. F.J. Lausche (D.- Ohio); sen. T.J. McIntyre (D.-N.H.); sen. F.E. Moss (D.-Utah); sen. E.S. Muskie (D.-Maine); sen. W. Proxmire (D.-Wis.); sen. H. Scott (R.-Pa.); sen. M. L. Simpson (R.-Wyoming); sen. H. A. Williams, Jr. (D.-N.J.); sen. M. R. Young (R. N.D.); sen. A.S.M.

Monroney (D.-Oklahoma); sen. L. Metcalf (D. Montana); sen. R.W. Yarborough (D. Texas) ir sen. K.E. Mundt (R. S.D.).

Keli iš virš minėtų senatorių (Douglas, Bayh, Javits, Muskie, Proxmire ir kit.) iki šiol vis atsikalbinėjo, spyrsi ir nenorėjo įnešti rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalui. Juos visus

SEN. TH. TODD

LIETUVIAI KVARTETŲ VARŽYBOSE

LIETUVOJE

Belgijoje kvartetų konkurse Sovietam atstovavo Lietuvos kvartetė, kuriame groja K. Kalinauskaitė, J. Fledžinskas, R. Kulikauskas ir E. Paulauskas. Po pirmo turo lietuviai liko antram turui su vengrų, bulgarų, vokiečių ir liuksemburgių kvartetais. Finalui iškrito dar vokiečiai. Pirmoji vieta buvo priskirta vengram, antra lietuviam (nors ir SSR firma), trečia liuksemburgiui.

Lietuvių kultūros paroda

Maskvoje — Maskvoje rugsėjo 27 pradėta lietuvių "kultūros šventė" — perkelta į Maskvą buvusi Vilniuje taikomosios dailės paroda. D. Kadžiulytė Tiesoje rašo rugsėjo 27, kad daugiausia pasisekimo susilaukus keramika.

Leningrade lietuviškos knygos

Leningrade rugsėjo gale Knygos namuose buvo išdėliota apie 100 lietuviškų knygų, lietuvių raštai rusų kalba, muzikinės literatūros leidiniai. Tai buvusi "lietuviškos knygos diena". M. Korsakienė dėjo autografus savo rusiškai knygai Kompozitorius Dvarionas muzikinėje skyriuje lankytojam, skambino savo kūrinius.

Neįtikima istorija su butais

Vakarose gali atrodyti tikrai "neįtikima istorija", kurią Tiesos korespondentė A. Koriova rugsėjo 25 pasakoja kaip

faktą iš Vilniaus reikalų su butais:

"Subačiaus gatvės penktojo namo kieme keletą dienų riogso po atviru dangum baldai. Kasdien prie daiktų ateina susikrimtusi jauna moteris. Tai televizijos mazgų gamyklos darbininkė J. Karelina. Ji verkia ir pasakoja apspitusiems ją kaimynams:

— Gamykla man davė mūsų darbuotojo Romanovskio kambarį, kai jis persikėlė į naują butą. O dabar...

Savo naujam kambariui Karelina išbuvo tik ketvirtį valandos. Kaimynai Zacharovai išlaužė duris, grasindami išvijo ją ir išmetė jos daiktus.

Nei milicijoje, nei namų valdyboje Karelina pagalbos nesulaukė. Zacharovai, savavališkai pasigrębę kambarį, atsakomai nepatraukė.

Ginti savavaliautojo stoji Tarybų rajono vykdomojo komiteto butų sektoriaus vedėjas V. Tujanskis, leidęs Zacharovams užimti Romanovskio kambarį.

Ar buvo reikalas taip pasielgti? Spręskite patys. Zacharovų šeima turi 20 kvadratinų metrų kambarį. Formaliai jame gyvena vyras, žmona ir trys vaikai. O faktiškai? Vaikai internate, vyras, prieš tam tikrą laiką iškeltas iš sostinės į kitą vietą, tik neseniai grįžo. Zacharova gyvena viena dvidešim-

ties metrų kambarielyje ir laikė nuomininkę, o dabar jie dviese su vyru.

Televizijos mazgų gamykloje įvykis nesukėlė ypatingo pykčio. Profsąjungos komiteto pirmininkas M. Posiūlenis kaltina visus, tik ne save:

— Atėmė iš mūsų kambarį, — kalba jis beįbegiškai. — Neišmanau, kaip čia dabar Karelinai padėti...

Partinės organizacijos sekretorius K. Turkinas kategoriškai pareiškė:

— Niekuo negaliu padėti, o ir neturiu laiko rūpintis šiuo klausimu.

Gamyklos direktorius A. Limeritas pasitenkino, jog miesto vykdomyje jam pažadėjo parašyti laišką rajono vykdomajam, kad gamyklai būtų grąžintas atimtas iš jos kambarys. Bet praėjo jau daug dienų, tokio laiško kol kas nėra, ir iš viso vargu ar laišku galima greitai išspręsti šį klausimą.

O priemonių turi būti imtasi nedelsiant: kario žmona su vaiku ant rankų gatvė."

"Laimingesnis dalykas duoti, kaip imti" (Apd. 20, 35)

DŽIAUGSMAS SESELEM

PAGUODA SENELIAMS

LAIMEJIMAS AUKOTOJAMS

NUKRYŽIUOTOJO JĖZAUS SESERŲ VIENUOLYNAS

Our Lady of Sorrows Convent

261 Thatcher Street, Brockton, Mass. 02402

Nukryžiuotojo Jėzaus seserys 1950 metais perdirbo senus pastatus į senelių namus. Tačiau tie namai dabar per maži — talpina tik 25 asmenis ir nebeatitinka senelių priežiūros naujausiam reikalavimam. Kardinolo Cushingo rūpesčiu ir valdžios remiamos seselės dabar stato naujus, didesnius namus su moderniais gydymo įrengimais. Jos labai kviečia į talką padėti aprūpinti mūsų senelius ligonius.

PRAŠOME DIEVO GARBEI IR TAMSTOS DŽIAUGSMUI LIKTI GARBĖS AUKOTOJU, FUNDATORIUMI, RĖMĖJU, STATYTOJU, BENDRADARBIU.

Seselės amžinai bus dėkingos. Aukos už jus šv. Mišias, novenas ir gerus darbus. "Taigi, būkite gailėstingi, kaip ir jūsų Tėvas gailėstingas" (Luk. 6,36), sako Jėzus.

Siunčiant auką, prašom pasinaudoti pridėta atkarpa

OUR LADY OF SORROWS CONVENT

Didžiai Gerbiamoji Motina Elžbieta, prašau įrašyti mane į:

GARBES AUKOTOJUS \$1000	FUNDATORIUS \$500	REMEJUS \$200
STATYTOJUS \$100	BENDRADARBIUS \$50	AUKSO KNYGĄ mažiau kaip \$50

KAMBARIO GARBES AUKOTOJAI gali aukas skirti atminimui savo artimųjų — gyvųjų ir mirusiųjų. Jų vardai bus įrašyti atskirose lentelėse prie kambario.

STATYBOS FUNDATORIŲ IR REMEJŲ vardai bus įrašyti specialioje lentelėje naujuose namuose.

STATYTOJAI IR BENDRADARBIAI gaus atitinkamus pažymėjimus.

AUKSO KNYGOJE bus įrašyti vardai visų asmenų, kurie aukojo bent kokią auką naujų namų statybai. Nukryžiuotojo Jėzaus seserys visados prisimins savo geradarius maldomis ir gerais darbais.

Pažadėtoji auka galima įteikti dalimis: per dvidešimt mėnesių, įmokant kas du mėnesiu po atitinkamą dalį.

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų. 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laukiamas tvarkos REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenuaudoji straips-
niai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebū-
tinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sąmoningai vėluojamas melas

Lietuvoje jau dabar ruošia-
masi didelėm iškilimėm ateinan-
čią vasarą. Maskva nori išpūsti
25 metų sukaktį, kai Lietuva
buvo įjungta į Sovietų Sąjungą.
Anksčiau rusų ir lietuvių
laikraščiai rašė, kad tai įvyko
gebastint raudonajai armijai;

ja dalinosi Lietuva, aiškiai
pabrėžė okupaciją. Ji buvo
abiejų kaimynų sutarta ir So-
vietų Rusijos įvykdyta. Maskva
dar pasirašė su Lietuva sutartį,
kurios nė nemanė laikytis.

vėliau pradėjo dangstyti ir i-
rodinėti, kad pati Lietuvos
'liaudis' apsisprendusi už tary-
bine respubliką.

Vilnius perleistas Lietuvai
1939 spalio 10 sutartimi, bet
ta pačia sutartimi įkurdintos
Lietuvoje raudonosios bazės.

Abu rašymai kreivi, o su-
kaktis sąmoningai vėluojama.
Lietuvos likimas buvo išspręs-
tas dar karo išvakarėse. Pirmieji
smurto veiksmai įvykdyti
1939 spalio mėn., kurdinant
Lietuvoje raudoniasias bazes.
Raudonoji armija ne gel-
bėjo, bet tiesiog Lietuvą oku-
pavo. Ir Lietuvos 'liaudies' nie-
kas nesiklausė, ko ji nori. Vis-
kas atlikta už akių, slaptai ir
klastingai.

Tai nebuvo koks 'mokestis' už
Vilnių. Estija buvo priversta
raudonąją armiją išleisti rug-
sėjo 28, Latvija — spalio 5;
gi jos nieko negavo. Stalinas
savo nugu Lietuvai atrėžė Vil-
nių su juokingai mažu ruožu,
atkirsdamas net Švenčionis.

Lietuvoje dėl to nebuvo jokio
entuziazmo nei 'padėkų' Mas-
kvai. Lietuvos visi žmonės pla-
čiai nukalbėjo: Vilnius mūsų,
Lietuva rusų... Rusai išvystė
Lietuvoje platų savo agentų
tinklą, paruošė sąrašus išvežti-
nų asmenų, kurie siekė dešim-
tis tūkstančių, ir laukė progos
visai panaikinti Lietuvos ne-
priklausomybę.

Sutartis, kuria įgrūstos Lie-
tuvon raudonos bazės, bet ir
pažadėta nepažeisti Lietuvos
nepriklausomybės, buvo grįsta
piktu melu. Jau antrą dieną po
tos sutarties, spalio 12, Malen-
kovas informavo Baltijos vals-
tybėm parinktus bolševikų
agentus, kad Stalinas "yra nu-
taręs užimti visas tris Baltijos
valstybes" (žiūr. Darb. 1951.V.
19). Tą pati liudija po karo pa-
skelbti slapti dokumentai (pvz.
Nazi-Soviet Relations 1939-41)
ir gausi literatūra.

Akim dumti nėra likę vietos.
Ir pats Chruščiovas neseniai
pasitarė, kad negalima žmo-
nių mulkinti visą laiką, o vis
dėlto ruošiamasi kitais metais
švesti 'laisvą Lietuvos įsijungi-
mo į Sovietų Sąjungą' sukaktį.

Kol galima laisvai balsuoti, reikia su piktu kovoti

Ko siekia rinkimais diktatūra ir laisvoji demokratija?

Diktatūrinuose kraštuose
nėra laisvės nebalsuoti. Zmo-
nės verčiami, o nebalsavę lai-
komi nusikaltėliais ir baudžia-
mi. Gi balsavimo daviniai vis
tiek skelbiami labai aukšti, šim-
taprocentiniai, ar kas balsavo
ar ne. Pavyzdžiui, taip pasielg-
ta bolševikų Lietuvoje 1940, į-
jungiant okupuotą kraštą į So-
vietų Sąjungą. Prievartinių tų
balsavimų rezultatai paskelbti
Vakarų Europai (Paryžiuje) vie-
na diena anksčiau, balsavimui
dar nesibaigus ir balsų nesu-
skaičius. Nebuvo prasmės nė
skaityti. Bolševikam prirėkė
griebtis melo, kad parodytų,
jog remiasi 'gyventojų' valia,
nors vykdė savo valią. Visiems
tai buvo aišku, bet reikėjo ir
tebereikia Sovietų Rusijai vai-
dinti 'demokratišką valstybę',
nes tokie laikai.

Demokratija ir revoliucija

Mūsų laikų revoliucija atei-
na su demokratiniiais šūkiais,
kad demokratiją nužudytų.
Taip yra nutikę Rusijoje ir ki-
tuose kraštuose. Tame nusikal-
time, dėja, dalyvauja ir patys
piliečiai savo balsu. Antai, Vo-
kietijoje 1930-33 Hitlerio dik-
tatura atėjo per reichstagą
(parlamentą), kai buvo išrinkti
103 nacionalsocialistų atstovai.
Pereitais metais Italijoje komu-
nistai surinko 25 procentus
balsų ir dabar vyriausybė su-
daro rūpesčio. Neseniai Čilėje,
P. Amerikoje, vyko nuožmi rin-
kiminė kova, kuri vos nesibaigė
komunistų laimėjimu. Komu-
nistai užsispyrusiai siekia,
diktatūrinės valdžios, naudoda-
miesi laisva demokratine tvar-
ka.

**Demokratija Jungtinėse
Valstybėse**

Jungtinės Amerikos Vals-
tybėse kiekvienas pilietis turi
teise balsuoti. Niekas neverčia
ir niekas už nebalsavimą nebau-
džia. Tačiau ne visi savo teise
naudojasi. Kartais pasiteisina-
ma, kad nesą pasirinkimo: dvi
pagrindinės partijos — demo-
kratų ir respublikonų — pa-
stato po savo kandidatą ir vie-
ną iš jų tenka rinkti. Mažes-
nės grupės neturinčios galimy-
bės savo kandidatą praveisti.
Taip šnekan, reikia nepamirš-
ti trijų dalykų. Viena, yra dvi
pagrindinės partijos, bet ne
viena diktatūrinė komunistų ar
kitokių fašistų. Antra, presi-
dentas renkamas bent iš dvie-
jų kandidatų, o ne vieno, ku-
riam reikalaujama tikrai pri-

tarimo ir klusnomo iki gyvos
galvos, lyg kokiam karaliui,
kaip Chruščiovui. Trečia, labai
daug lemia patys piliečiai, nors
ne visi tai supranta.

Kandidatų parinkimas prasi-
deda nuo apygardų (election
districts, precincts). Rinkimi-
nių apygardų JAV yra arti 150,
000. Apygardose vidutiniškai
užsiregistruoja 65 iš 100. Rin-
kimų dieną balsuoja apie 40 iš
tų 65. Pirminiuose rinkimuose
iš tų 40 dalyvauja apie 16 ar-
ba po 8 kiekvienai partijai. Iš
tų 8 pakanka 5, kad kandida-
tas praeitų. Vadinasi, 5 pro-
centai parenka kandidatą 95
procentam. Kas gi kaltas? Pa-
tys apsilėidę piliečiai. Jei pir-

miniuose rinkimuose daly-
vautų bent 75 proc., partijom
būtų daug sunkiau iškišti tokį
kandidatą, kurio piliečiai nenori.

**Koks skaičius renka JAV
prezidentą**

Per pastaruosius 20 metų
rinkimų skaičius vis didėjo, nes
augo ir gyventojų. Pavyzdžiui,
1944 iš 90,5 milijonų, turėju-
sių teisę balsuoti, balsavo 47,9
mil. arba tik 53 proc. Frankli-
nas D. Rooseveltas tada gavo
25,6 mil. Thomas E. Dewey —
22 mil. Skirtumas buvo ma-
žiausias iš keturių balsavimų
už Rooseveltą. Vieno asmens
12 metų prezidentavimas žmo-
nėm jau buvo pabodęs, tik ne-

sibaigęs karas lėmė Rooseveltą
išrinkimą ir ketvirtam termui.
Po to suvaržyta tik dviem ter-
mam iš eilės.

Prezidentas H.S. Trumanas
1948 buvo išrinktas 24.1 mil.
balsų prieš Th. E. Dewey —
21,9; balsavo 48.8 mil. iš 94.8
mil.; procentas tik 51,5. Šiuose
rinkimuose po vieną milijoną
balsų surinko dar du kan-
didatai, taigi iš viso buvo ke-
turi. Prezidentas Dwight D.
Eisenhoweris ir Adlai Steven-
sonas rungėsi du kartus —
1952 ir 1956. Pirmąjį kartą Ei-
senhoweris gavo 33.9 mil.,
Stevensonas — 27,3; balsavo
61,5 mil. iš 98,1; proc. 62,7.
Antrąjį kartą Eisenhoweris ga-

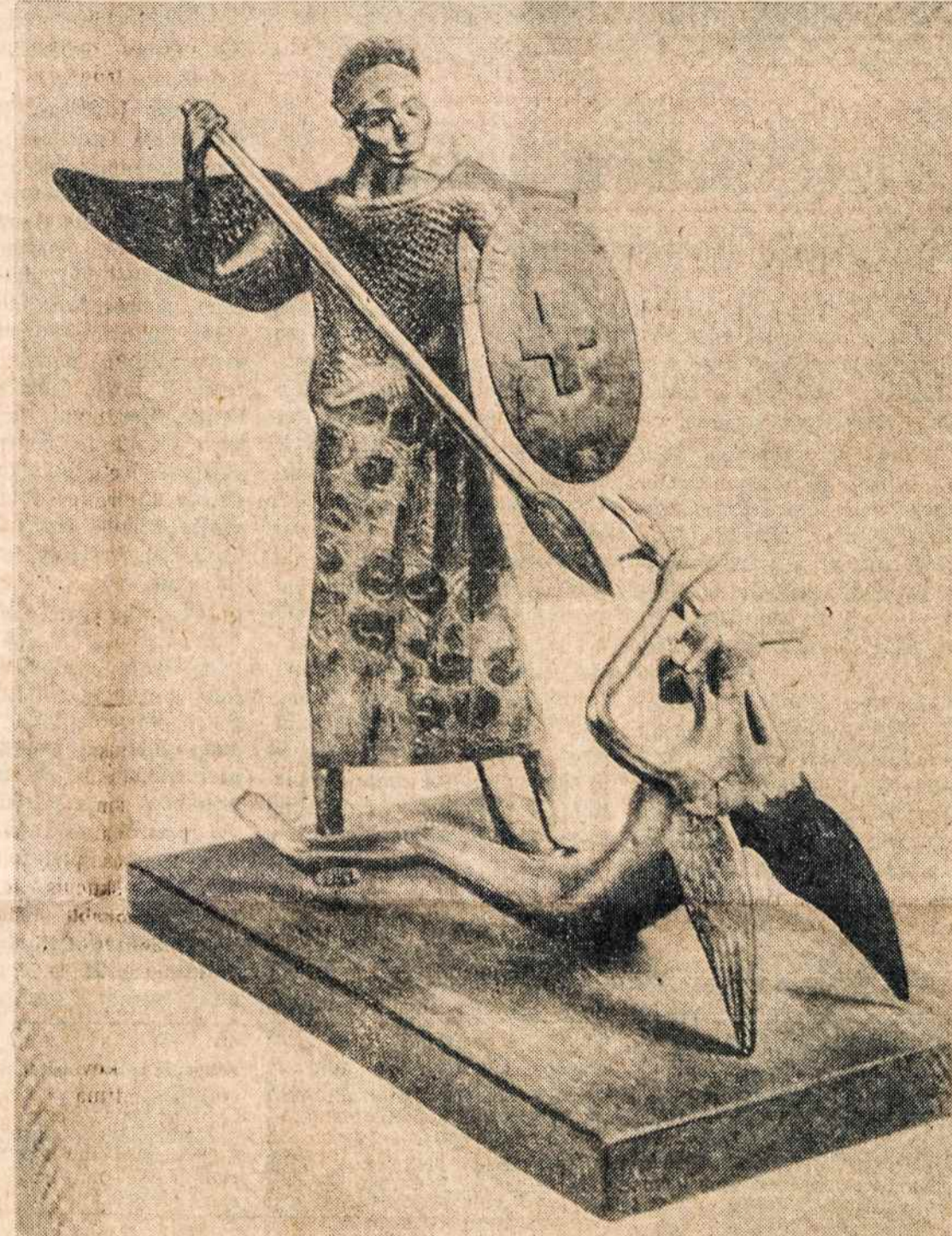
vo 35,5 mil., Stevensonas 26
mil.; balsavo 62 mil. iš 102,7;
proc. Pres. J. F. Kennedy
1960 išrinktas 34,2 mil. balsų;
jo priešininkas R. Nixonas ga-
vo 34,1 mil.; balsų skirtumas
tik 118,550, elektorių — 84.
Per paskutinius rinkimus bal-
savo 68,8 mil. iš 107,5; procen-
tas 64, pats aukščiausias 25 m.
laikotarpėje. Vadinasi, JAV pi-
liečiai darosi vis sąmoningesni,
tačiau rinkimuose trečdalis pi-
liečių dar nedalyvauja.

Kodėl reikalinga balsuoti

Ketvirtasis JAV prezidentas
James Madison dar 1817 me-
tais, kai daug kur pasaulyje val-
dė karaliai, yra pareiškęs: "A-
merikos ateitį mes remiame
ne valdžios jėga, bet žmonių
sugebėjimu valdyti". Amerika
buvo laiminga, kad pasirinko
demokratinę valdymosi sant-
varką ir ligi šiol ją išlaikė.
Nors ir demokratija turi savo
silpnųjų, kaip jų turi kiekvie-
nas žmogus, bet vis dėlto dau-
giau užtikrina piliečiui teisių ir
laisvių. Jas išlaikyti, ginti ir
tobulinti yra kiekvieno piliečio
pareiga, ypač dabarties me-
tu, kada komunistinė diktatūra
visom priemonėm spraudžiasi
demokratinės teises sunaikinti.
Demokratinėje santvarkoje ji
gauna geras sąlygas savo pik-
tam darbui, jeigu piliečiai lie-
ka neapdairūs.

Žmonės yra duota įgimta
teise valdyti taip, kaip jie nori,
ir jie patys dažnai atsakin-
gi, jeigu leidžia įsiviešpatauti
diktatūrai. Yra sakoma: "arba
tu valdysi savo vyriausybę, ar-
ba ji valdys tave". Vyriausybė
valdoma konstitucija, įstatai-
mais ir balsavimais. Piliečių
pareiga žiūrėti, kad į valdžią ne-
patektų tokie žmonės, kurie
galėtų tą tvarką sugriauti. Už-
tat kol yra laisvė balsuoti, yra
ir galimybė su piktu kovoti.

Istorinė patirtis mums rodo,
kad demokratinės tvarkos pa-
siekti nėra jau taip lengva, be
jā prarast nesunku. Pakan-
ka tiktai piliečiam apsilieisti,
patikėti tariamai kilniom, bet
apgauliom idėjom, pasikliauti
asmenim, kurie puola į glėbį
kaip Chruščiovas (visur jis tai
daro lankydamas kitus kraš-
tus), bet širdyje nešiojasi šėto-
nišką mintį. Mūsų laikų rin-
kiminė kova galima kai kada pa-
lyginti su Mykolo Arkangelo ko-
va su šetonu. Kaip mes daly-
vaujame toje kovoje? S.S.

MYKOLO ARKANGELO kova su šetonu. Vakarų Afrikos negrų krikščioniško meno kūrinys.
(Iš Utrechto vyskupijos muziejaus Olandijoje).

NIKOS KAZANTZAKIS

Šv. Pranciškaus mirtis

Vertė DOMAS JASAITIS

(3) Vyturys išsikrapštė iš šakų,
suvasnojo sparnais, purtyda-
mas sustingimą. Staiga pakilo į
padangę, džiaugsmingai suok-
damas. "Dangus-vyturėlio San
Damiano", pasakė Pranciškus.
"Sudie iki susitikimo".
Pasiekę vienuolyną, radome
vienuoles dar begiedančias ry-
tines maldas. Bažnyčioje dar
degė lempos. Mes prisėlinome
galais pirštų prie šventyklos/
mažo langelio ir klausėme
aukštų moterų balsų, šlovinan-
čių Viešpatį.
'Koks didelis džiaugsmas,
broli Leonai, pasakė Pranci-
škus. Iš jo akių tryško ašaros.
'Saulė, vyturėlis, rarasos,
Kristaus nuotakas, ankščiau-
siai už visus kitus atsikėlusios ir
garbinančios Pamiltąjį — koks
džiaugsmas! Aš atskiriu sesers
Klaros balsą iš visų kitų."
Pamaldos baigėsi. Vienuolės
plaukė į vienuolyną, apsigaubu-
sios baltais velenais. Pamatė
Pranciškų, jos sucypė kaip al-
kani karveliai, užtikę kviečius.
Sesuo Klara priėjo pirmutinė.

Ji palietė Pranciškaus kraujuo-
jančią ranką, apšlakstydamą ją
savo ašaromis.
"Tėve Pranciškau", ji kalbė-
jo sujaudintu balsu, "tėve
Pranciškau".
"Sese Klara, aš noriu kelias
dienes pabūti arti tavęs ir kitų
seserų. Aš sveikinu jus ir atsi-
sveikinu. Aš keliauju. Šventa
motina vyresnioji, leisk man
apeistoti šakų padangtėje, esan-
čioje netoli jūsų vienuolyno".
Sesuo Klara atidžiai pažiūrė-
jo į Pranciškų savo didelėmis
akimis, pilnomis ašarų.
"Tėve Pranciškau, padangtė,
ir vienuolynas, ir visos seserys
yra jūsų patarnavimui. Įsaky-
ki".
Pranciškaus senutė motina
artėjo. Ji baisiai suliesėjo ir
mirtinai išblyško nuo budėjimo
ir pasninkų, bet jos veidas
spindėjo laime. Ji irgi stabtelė-
jo ir pabučiavo sūnaus ranką.
Jis uždėjo savo delną ant jos
pražilusios galvos ir ją palaimi-
no.
'Motina', jis sušnabzdėjo,
'motina... Sese Pika...'

Dvi seserys pasileido bėgti,
kad sutvarkytų palapinę. Bet
sesuo Klara sustabdė:
"Aš pati tai padarysiu. At-
neškite man šluotą, kibirą van-
dens, puodus su gėlėmis iš ma-
no vienutės, o taip pat lempą ir
narvelį su auksiniu kikiiliu, ku-
rį vyskupas neseniai dovano-
jo".
Pranciškų išsisėmė. Jis su-
kniubo ties šventyklos mažu
langeliu ir laukė. Jo motina, su
širdimi pilna skausmo ir pasi-
didžiavimo, stebėjo iš tolimo
kiemo kampo, į kurį ji buvo
pasitraukusi. Jo lūpos, kojos,
rankos pamėjo nuo šalčio. Se-
serys atnešė sunkią vilnonę
antklodę ir bandė apgaubti. Jis
nustumė ją į šalį ir bandė at-
sistoti. Bet pajautė, kad neuž-
tenka jėgų. Dvi seserys pribė-
go, paėmė už pažastų ir, beveik
nešdamos, lėtai žingsniais nu-
kapnojo į padangtę. Klara pa-
tiesė čiuzinį ir net minkštą po-
galvį. Seserys tuojau išėjo, pa-
likdamos mus dviese.
Aš, priguldes prie jo ausies,
paklausiau:
"Ar tu nori ko, tėve Pranci-
škau?"
"Ko aš galėčiau norėti, bro-
li, Leonai? Ko aš galėčiau dau-
giau norėti? Aš turiu viską."
Jis užsimenkė linkiodamas,
tarsi atsisveikindamas.
Tą naktį jis neužmigo nė
akimirksniu. Klidėjo. Jo kak-
ta, rankos, visss kūnas tvieskė
karščiu. Tik kita popietę atmer-

kė akis.
"Broli Leonai, pasakyk sese-
rim, kad manęs nelankytų. Pa-
sakyk, kad noriu būti vienas ir
kad man nieko nereikia. Man
nieko kito. Nė ugnies, nė maisto. Tik
ramybės".
Nutvėręs pagalvį, nusviedė
jį šalin.
"Paimki jį ir išmeski laukan,
broli Leonai. Velnias yra jo vi-
duje. Jis neleido per kiaurą
naktį užmigti. Atneški man ak-
menį".
Jis atrėmė savo tvieskiančią
karščių kaktą į mano delną.
"Broli Leonai, mano bendra-
keleivi, mano kovų kary, at-
leiski man..."
Ir užsimenkė.
Išėjau, atsisėdau prieš pala-
pinę ir tyliai raudojau su sun-
kiai numaldomais kukčiojimais,
kad tik manęs neišgirstų. Sesuo
Klara atėjo pas mane.
"Broli Leonai, — ji klausė, —
ką mes galime padaryti? Kaip
mes galėtume išlaikyti jį gy-
vą?"
'Jis nenori gyventi, sese
Klara. Jis sako: kopimas jau
užbaigtas. Viršunė yra nukry-
žiuojimas. Ir jis yra nukryžiuo-
tas. Dabar nekantriai laukia
tik vieno dalyko: prisikėlimo."
"Ar tai reiškia mirtį?" — pa-
klusė sesuo Klara ir nulenkė
galvą.
Akimirksniu praėjus, ji iš-
tarė: "Gal auksinis kikiilis galė-
tų nors kiek pratęsti jo gyvy-

bę? Ar jis čiulbėjo per kiaurą
vakarykščią dieną?"
"Ne, sese Klara. Man atro-
do, kad jis buvo nusigandęs".
Gal baimė praėjus, jis sučiul-
bės? Gal tuomet tėvas Pran-
ciškus nustos norėti taip greitai
numirti?"
Aš žinojau, bet nesakiau,
kad Pranciškus galėjo girdėti
daug švelnesnę giesmę, nemarų
čiulbėsį, kuris aidėjo iš anapus
debesų, iš anapus žvaigždžių, ir
kuris jį šaukė... Jo siela jau
atsidarė narvelį, norėdama iš-
vykti: išskristi ir įsijungti į
dangišką chorą.
Trečią dieną jo karščiaavimas
užkopė į viršunę. Išblyškę
skruostai paraudonijo, lūpos
suskirdo. Jis kartais pašokda-
vo iš guolio, nes kliebdamas
regėjo mums nematomų vaizdų.
Artėjo sutemos. Staiga jis kreip-
pėsi į mane:
"Broli Leonai, kur tu? Aš
nematau tavęs?"
"Čia... Šalia tavęs. Įsakyk
man".
"Ar turi su savim rašalą ir
žąsies plunksną?"
'Visuomet, tėve Pranciškau'
"Rašyk!"
Jis įdūręs akis į dangų, dre-
bėjo nuo skubėjimo, kad spėtų
paprasyti regėjimus.
"Aš klausau, tėve Pranci-
škau" — kreipiausi.
"Rašyk: Aš esu nendrė, Die-
vo vėjų lankstoma. Aš laukiu
Mirties, didžiojo Giesmininko,
ateinančio grežti skyteles ir

paversti mane dudele. Taip, su-
spastas tarp jo lūpų, aš vaikš-
čiojau, dainuodamas nemirtin-
game Dievo nendryne.
Jis nusiviro ant čiuzinio ir
ramiai gulėjo veidu į viršų, už-
merktomis blakstienomis. Bet,
man beinant užgesinti lem-
pos, kad šviesa neerzintų jo
akių, jis vėl staiga atsėdėjo.
"Broli Leonai", jis rėkė vi-
sa savo plaučių jėga (atrodė,
kad šaukėsi pagalbos), broli
Leonai, rašyk: Judas Angelas
paėmė mane už rankos. Kur
mes einame? — aš klausiau.
Mes paliekam žemę, jis atsakė,
uždėdamas pirštą ant lūpų. Už-
merki akis, kad nematytum, ir
pradėki verkti. Aš išskleidžiau
būres... Užpakalyje manęs
buvo žalia žemė, prieš mane —
tamsi berybė jūra, o viršų pa-
dangėse — šiaurės žvaigždė, ji
skubėjo kaip meteoras. Viešpa-
tie, tu turi mano širdį savo ran-
kose. Tu parodei ją kelią, ir ji
skrieja pinnyn erdvėje. Jau pa-
mačiau pirmąjį Rojaus paukš-
tį.
Jo akys degė, visas kūnas
plastėjo. Aš laukiau, laikyda-
mas rankose plunksną.
"Rašyk! Kur tu esi, broli
Leonai? Rašyk!... Kuomet ar-
kangelas išvarė Adomą ir le-
vą iš Rojaus, mūsų abudu tėvai
susėdo ant žemės grumstų ir
nė vienas nekalbėjo. Saulė lei-
dosi. Naktis gulė ant žemės,
privinkusio baimės; leidosi iš
dangaus, garuojančio siaubu.

Pūtė kandus vėjas. Ieva prisi-
glaudė prie savo vyro krūtinės,
norėdama sušilti. Pasijautus ge-
riau, ji sugniauzė savo smulku-
tį kumštį, pravėrė burną ir ta-
rė: Tenebūnie tavo valia, bai-
sus senas žmogus."
Pranciškus nusijuokė. Ne-
abejotinai jis matė erdvėje pir-
mus kūrinius prieš save. Jis
matė levas sugniauztą ir grasi-
nantį kumštį. Besijuokdamas
jis apsiplėšė ašaromis.
"Ar dar tu čia, broli Leonai?
Rašyk!... Buvo pavasaris, kai
arkangelas Gabrielis nusileido
į žemę. Vaizdas jį nugąsdino.
Žemė išimtinai graži-akiplėšiš-
ka, jis tarė Geriau bus, jei čia
per ilgai neužtruksiu. Stalius
išėjo iš savo dirbtuvės. Čia yra
Nazaretas, mano vaikas, — jis
pasakė. Ko jūs ieškote? Mari-
jos namo. Stalius sudrebėjo. Ir
kodėl jūs laikote rankose kry-
žių ir tas vinis kruvinas? Tai
ne kraujas, bet lelija. Kas at-
siuntė? Dievas"... Peilis pasi-
suko staliaus širdyje. Visa baig-
ta, jis pasakė atidarydamas du-
ris, už kurių matėsi mažas kie-
mas, šuliny, puodai su gėlė-
mis ir mergaitė, siuvanti kūdi-
kio smulkutį drabužėlį. Arkan-
gelas pasiekęs slenkstį, susvy-
ravo trumpai akimirkai. Jo aky-
se pasirodė ašaros.
Pranciškaus akys irgi buvo
pilnos ašarų, kaip arkangelo.
Jis atsiduso. Jo širdis plyšo pu-
siau.
(Bus daugiau)

LILIJĄ MERNIKAITĘ, kontratas, kuri dainuos Darbininko koncerte spalio 11, čia matoma prie savo mokytojos Anna Kaskas paveikslu.

Bendram visų mūsų labai

Atidaromas lietuvių pranciškonų statybos fondas Brooklyne

Lietuviai pranciškoniai, jau keturioliktus metus veikdami Brooklyne, yra susilaukę daug nuosirdumo. 1951 pavasarį, kuriant vienuolyną bei spaustuve, šio miesto lietuviai klebonai iš vietos vyskupo išprašė leidimą ir visą laiką rėmė pranciškonų darbą. Pasauliečiai nuo pat pradžių taip pat į šį vienuolyną žiūrėjo kaip į krikščioniškos tautinės kultūros židinį. Iš čia gimtosios kalbos spausdintas žodis sklido po visą pasaulį, siekdamas net komunistų okupuotą tėvynę. Lietuviai iš visų pusių domėjosi šiuo spaudos centru, ir jį maloniai palaikė. Šiandien pranciškonų vienuolynas bei spaustuve Bushwicko gatvėje Brooklyne yra gerai žinomi mūsų tautiečiams Amerikoje ir kitur.

Bet ne visiems yra žinoma, kokiom sunkiom aplinkybėm dirbama. Vienuolyno, spaustuves, redakcijų ir administracijų patalpos yra senos, ankštos ir nepatogios. Pranciškoniai, lig šiol užimti kitomis statybomis, tarp kurių ypač minėtina gimnazija Kennebunkporte, turėjo atidėti savo vienuolyno statybas Brooklyne.

Dabar jau yra atėjęs laikas. Seni vienuolyno bei spaustuves pastatai dar labiau senstėjo, ir jų taisymui bei plėtimui reikalingos žymios išlaidos. Tad persikelti naujon vieton šiuo metu yra didžiausias pranciškonų troškimas, kuriam vykdyti jau gautas Brooklyno vyskupo leidimas. Čia yra dvi galimybės: įsigyti varčios patalpas ir jas pritaikyti savo tikslams arba statyti naujas. Iš kitos pusės, New Yorko apylinkės visuomenė, patyrusi apie naujus pranciškonų planus, tikisi, kad prie mūsų vienuolyno bei spaustuves atsiras naujos patalpos ir visuomeniniams reikalams, kuriuose ypač galės prisiglausti lietuvių jaunimas ir vykti kultūriniai parengimai. Tuo tikslu pa-

kartotina kreipėsi į mus Lietuvos Bendruomenė bei kitos organizacijos ir paskiri asmenys, išreiškėdami savo norą ir pažadėdami visokiariopą pagalbą. Tai mus dar labiau paskatino ryžtingai eiti prie tikslo. Pranciškoniai visiems yra dėkingi už sugestijas, pažadus ir pritarimą naujų statybų atžvilgiu. Tačiau tenka priminti, jog kelias į toki aukštą siekį turi būti gerai paruoštas. Pranciškoniai jaunimo auklėjimui savo gimnazijoje, spaudos išlaikymui ir ankstyvesnėm statybom skirdami gautas aukas, patys neturi išteklių, kad galėtų patalpas vienuolynui, spaustuvei ir visuomeniniams reikalams. Čia būtina visų pagalba. Be jos visiškai neįmanomi net pradiniai žygiai.

Todėl mūsų laikraščio "Darbininko" 50 m. sukakties proga, kuri spalio 11 Brooklyne atžymima dideliu minėjimu — koncertu, atidarome statybų fondą ir pradėdame statybų rinkliavą arba vajų. Tai darome gyva viltim, kad, tiek New Yorko, tiek kitų Amerikos vietovių lietuviai ateis su savo aukomis į talką. Mus labai džiugina tie pažadai, jog aukos lengvai suplauks tada, kai jau pradėsime statybas, bet, dėja, tikrovė yra kitokia. Pradedant kiekvieną didesnę statybinę užsimojimą, jau reikia turėti suteikimus žymią išteklių dalį. Taip imasi statybų visos religinės bei pasaulinės institucijos, ir kito kelio nėra. Turint pradinį kapitalą, galima užtraukti paskolą ir dalinai jau atsiremti pažadais. Pranciškoniai yra giliai dėkingi Brooklyno ir New Jersey apylinkės lietuvių parapijų klebonams už vienbalsį pritarimą atidaryti statybų fondą.

Dabar, fondo atidarymo ir rinkliavos paskelbimo proga, nuoširdžiausiai prašome visus tuos mūsų geradarius, kurie

anksčiau yra pažadėję auką pranciškonų statyboms, kad ją teiktusi duoti dabar. Davėjui tai nesudarys ypatingo skirdumo, o mes pasipildžiusi fondui, nedelsdami galėsime vykdyti planus. Aukojant tuojau, bus galima greit priėti prie tikslo. Pranciškoniai iki šiol dar nieko nėra apvylę. Visi išpareigojimai buvo ištesėti. Jei kada kas abejojo Toronte prisikėlimo parapijos suorganizavimu, lietuviškos gimnazijos galimybe, "Darbininko ir "Aidų" atėtimui, tuojau pamatė, jog nėra abejonėms pagrindo. Panašiai bus ištesėta ir dabartinių mūsų statybų atveju.

Brangus lietuvi ir lietuve, mielasis pranciškonų geradari ir geradarė, meldžiu nedelsk tuojau ateiti mums į pagalbą. Dabar fondo atidarymo proga galimai greičiau įteik savo auką. Vieningai veikdami, globojant Dievui, netrukus susilauksime tikamų pastatų bendram visų mūsų labai.

T. Leonardas Andriekus, OFM
Pranciškonų provincijolas

PRANCIŠKONŲ STATYBA TORONTE

Toronte prisikėlimo parapijoje, kuriai vadovauja pranciškoniai, statomi parapijos namai. Jų visas pirmas aukštas skiriamas visuomeniniams parapijiečių reikalams. Jame bus salės organizacijų valdybų susirinkimams, biblioteka, patalpos jaunimui, priimamieji kambariai ir patalpa bankeliui. Antrame aukšte gyvens parapijai dirbantieji kunigai.

Pastato planus darė arch. A. Kulpavičius. Statybą ir kitais reikalais rugsėjo 25-30 Toronte lankėsi pranciškonų provincijolas T. Leonardas Andriekus, O.F.M. Jis turėjo posėdį su parapijos komitetu, tarėsi su organizacijų atstovais, buvo

LIETUVA IR AMERIKOS LIETUVIAI

Kompozitorius A.J. Aleksis iš Waterburio dvi savaites atostogų praleido Romoje, "Lithuanijos" viloje prie šv. Kazimiero kolegijos. Ta proga, Vatikano radijo vadovybės pakviestas, rugsėjo 20 tarė žodį į Lietuvą.

"Brangūs lietuviai ir lietuvių tėvynėje!

Džiaugiuosi gavęs progą nors iš tolo pasveikinti jus, savo mielus tautiečius, taip ištvėringai siekiančius išlaikyti savas krikščioniškas tradicijas bei savąją kultūrą. Žinau, kiek tai jums kainuoja... Tačiau jūsų ryžtas yra nepalaužtas ir jūsų putėse yra tiesa. O tai yra svarbūs faktai kiekvienoje garbingoje kovoje.

Šia proga aš taip pat, bent trumpai, noriu pasidalinti su jumis savo mintimis apie Amerikos lietuvių kultūrinę bei visuomeninę veiklą.

Aš esu ištikinęs, kad lietuvių tautos istorijoje svarbiausias laimėjimas buvo 1918 vasario 16, t.y. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimas. Malonu pažymėti, kad prie šio lietuvių tautos laimėjimo nemažai prisidėjo ir Amerikos lietuviai: surinko apie vieną milijoną parašų ir juos įteikė to laiko Amerikos prezidentui Hardingui, ir Lietuva tapo pripažinta nepriklausoma valstybė. Nuo to laiko ir per išėjusius 22 metus lietuvių tauta visose mokslo bei kultūros šakose žengė šviesiu taku. Vėliau, maždaug po 21 metų, t.y. 1939 rugsėjo 1, pasaulinėje New Yorko parodoje Lietuvos vyriausybės pastangomis buvo puikiai įrengtas Lietuvos paviljonas, kuriame buvo viešai išstatyti lietuvių tautos kultūriniai laimėjimai. Be abejo, prie sėkmingo šioje parodoje lietuvių pasirodymo uoliai prisidėjo ir Amerikos lietuviai: įvairių lietuviškų parapijų atskiri chorai susijungė į vieną didžiulį 4,000 dainininkų chorą, sėkmingai išpildžiusį lietuvių dienos programą. Šiam chorui ta-

da vadovavo Lietuvos vyriausybės paskirtas dirigentas profesorius Juozas Žilevičius. Anoji lietuvių diena 1939 metų pasaulinėje New Yorko parodoje buvo visų lietuvių pasididžiavimas.

Bet yra sakoma: "jeigu jau viskas sekasi labai gerai, tai laukite, jog gali būti ir blogai". Taip ir įvyko lietuvių tautos gyvenime, nes sekančiais metais prasidėjo antrasis pasaulinis karas, ir Lietuva buvo žiauriausiomis pavergta, tūkstantčiai lietuvių išvežti Sibiro link, kiti mirė kankinių mirtimi, o treči buvo priversti ieškoti globos po įvairius pasaulio kraštus, pasirinkti nedėkingas tremties dienas. Čia ir vėl Amerikos lietuviai, nežiūrint, kokių jie buvo ištikinimų, tiesė pagalbos ranką Lietuvai ir lietuviams. Jie įsteigė Amerikos Lietuvių Tarybą (Alta) vėliau Bendros Salpos Komitetą (Balfą).

Sutartinis veiklos dėka, Lietuvos tremtiniai buvo aprūpinti ir pakviesti atvykti į Jungtines Amerikos Valstybes. Tokiu būdu iš Lietuvos nelaimės, kuri skaudžiai palietė lietuvių tautą, Amerikos visuomenė, galima sakyti, tam tikra prasme patyrė laimės, nes čia atvyko apie 30,000 lietuvių tremtinių, kurių tarpe buvo nemaža

(nukelta į 5 psl.)

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųsini jos adresu: Mrs. M. Šveikauskas, Attorney at Law, 8 Belgrade Avenue, Rosindale, Boston, Mass. 02131.

SUTARTĄ DARBĄ ĮPUSĖJO, BET NEUZBAIGĖ

Prašau man patarti. Perrnai rudenį mano švogėris pasirašė sutartį su viena kompanija dėl namų apkalimo "šingelais". Kaina buvo gerokai virš 2 tūkstančių dolerių. Pardavėjas, kuris atėjo į mano švogėrio namus, buvo rekomenduotas mūsų gero prietelio; mano sesuo ir švogėris abu pasirašė sutartį. Už kelių dienų atėjo tas pats pardavėjas ir prašė mano sesers pasirašyti dar vieną kažkokį lapelį; sakė užmiršęs dar vieno reikalingo parašo paprašyti, kad tai esąs mažmožis ir kad nenorįs jos vyro vakare trukdyti. Ji tą lapelį pasirašė. Už savaitės, pasirašius sutartį ir lapelį, atvažiavo sunkvežimis su darbininkais ir pradėjo darbą. Darbus įpusėjęs, tie darbininkai išvažiavo ir sakė grįšią po keletos dienų. Tai buvo pernai, lapkričio mėnesį. Tie darbininkai negrįžo. Mano švogė-

ris skambino kompanijai ir vis klausė, kada atvažiuos darba užbaigti. Jie vis žadėjo darbininkus atsųsti. Užėjo šalčiai. Namai vis stovėjo neužbaigti. Vamzdžiai pradėjo varvėti kai kuriose vietose, nes, prieš pradėdami naują "apkalimą", darbininkai nuplėšė senąjį. Mano švogėris turėjo labai daug vargo. Be to, dar bankas jam atsiuntė pareikalavimą mokėti mėnesinį mokėjimą už namų "apšingelavimą". Jis mokėjo per žiemą, o darbas buvo atliktas, vargas negalais, tik pavasarį. Mano namai dabar reikalingi apkalimo "apšingelavimo". Žinoma, aš su ana kompanija nieko bendro nenoriu turėti. Bet kaip man žinoti, gal ir šita kompanija taip pasielgs, kaip ana. Kaip man apsisaugoti nuo tokių nemalonių? Dypukas iš New Yorko State

Atsakymas

Patarčiau, kaip ir visiem, prieš pasirašant sutartį tokią sumai, kurią Tamstai mini, nueiti pas vietinį advokatą ir jį paprašyti peržiūrėti sutartį ir, jei yra reikalo, padaryti reikalingas pataisas. Yra žymiai lengviau išvengti nemalonių, negu taisyti padarytas klaidas.

Pardavėjas, atėjęs į namus, tur būt, Tamstai pasakys, kad būtų Tamstai naudinga sutartį pasirašyti tą patį vakarą. Kompanijos paprastai turi savo "sutarčių formas". Tai yra jų advokatų sudarytos "blankos" "formas", kurias jie prašo savo pirkėjų pasirašyti. Tos "formas" yra sureduguotos ne pirkėjo, bet pardavėjo naudai. Jei Tamstos švogėris būtų pasitaręs su advokatu, prieš pasirašydamas sutartį, advokatas būtų įterpęs tokį posakį "time is of the essence", t.y. jis būtų nustatęs, kad darbas turi būti atliktas iki tam tikro laiko ir būtų pridėjęs, kad "tai sudaro esminę sutarties dalį". Kadangi tokio sakinio sutarty nebuvo, pardavėjas, matomai, turėjo jam svarbesnių darbų ir nesi-skubino darba baigti. Tamstos sesuo, matomai, pasirašė vadinamą "certificate of completion"; ji pasirašė, kad darbas buvo baigtas ir atliktas. Bankas reikalauja tokio rašto "certificate" prieš duodamas pinigų pardavėjui už bankui perleidžiamą sutartį (discounting). Tokių dalykų yra lengva išvengti, nuėjus pas advokatą, ne sutartį pasirašius, o prieš sutartį pasirašant.

NAUJOS KNYGOS

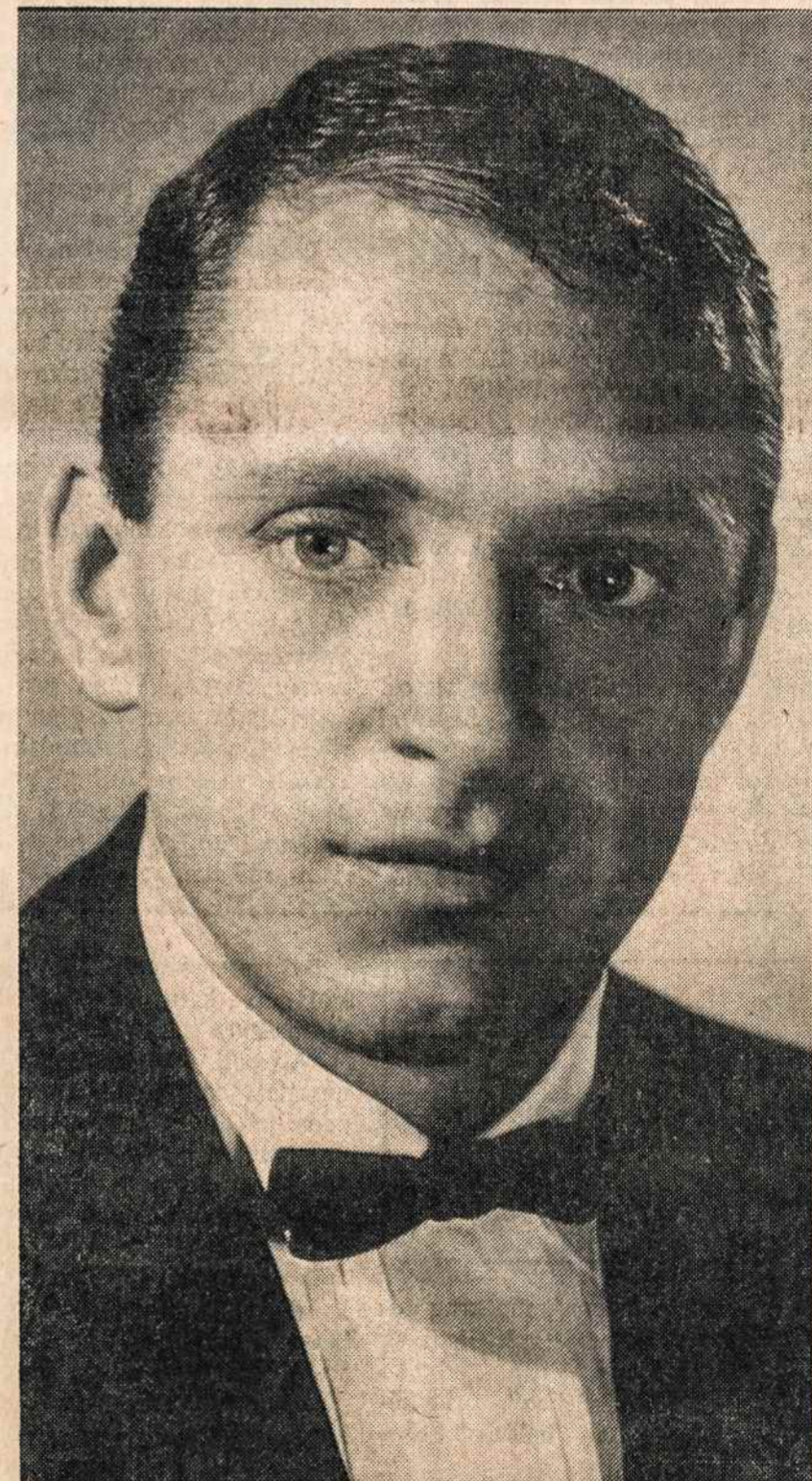
Darbininko administracijoje galima gauti:

1. **Vaclovo Čičiūno TAUTINIS AUKLĖJIMAS SEIMOJE.** Trumpas tautinio auklėjimo vadovas lietuviškajai šeimai išvijoje. Išleido Vliko lietuviškos išlaikymo tarnyba. Labai parankaus formato knygelė, keturi apdarais, 220 pusl. Kaina 1 dol.

2. **Dr. Juozas Girnius, ŽMOGUS BE DIEVO.** Stambus filosofinis veikalas, giliai žvelgias į ateizmo istoriją, laimėjęs Aidų premiją, 564 pusl. Kaina 5.50 dol. Išleido į Laisvę Fondas Chicagoje.

3. **Lietuviško kryžiaus atvirukai.** Iš pasaulinės parodos New Yorko. Dvylika atvirukų 1 dol., už tris — 25 centai.

Rašyti arba kreiptis: Darbininko administracija, 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221, telef. GL 2-2923.

KAZYS JAKUTIS, baritonas dainuos Darbininko koncerte spalio 11 d.

Aukoms įteikti adresai:

Building Fund
Franciscan Monastery
680 Bushwick Ave.
Brooklyn, N.Y. 11221

Bankete bus skanūs valgiai, gera meno programa, daug garbingų svečių iš visos Amerikos.

Banketui vadovaus dr. V. Ramanauskas iš Clevelando.

Bilieto kaina 10 dolerių.

Vietas į banketą reikia užsakyti iki spalio 12. Bilietus galima gauti pas seimo rengėjus, komiteto ar centro valdybos narius arba paskambinti telefonu į Balfą raštine — EV 7-1422.

Visas jubil. banketo pelnas skiriamas ŠALPAI!

Balfo Seimui Rengti Komitetas

1964 spalio 17 d. 7 val. vak., Hotel New Yorker

NEW ORLEANS SALĖJE

įvyks

JUBILIEJINIO BALFO SEIMO

BANKETAS

— KVICIAMI VISI NEW YORKO IR NEW JERSEY LIETUVIAI —

JEIGU AUDRA IŠVERSTŲ STULPĄ VIENĄ...

Didelė garbė ir dar didesnis malonumas pasveikinti čia susirinkusius tautiečius, tikslu pagerbti velionies prezidento A. Smetono atminimą jo 20 metų mirties sukakties proga.

Pagerbti tautai nusipelnusį asmenį — kilnus mostas. Pagerbti pirmą ir paskutinį Lietuvos valstybės prezidentą ypatingai šaunus gestas. Jo pagerbimas Pen sylvanijoje, ypač šiame mieste, dar prasmingesnis dėl visos eilės praeičių. Jas trumpai suminėsiu.

Po New Yorko, kur velionis iš laivo išlipo ir po Washingtono, kur jis buvo Baltuose Rū-

Lietuvos atstovo J. Kajecko žodis, pasakytas minint buvusio Lietuvos valstybės prezidento A. Smetonos 20 metų mirties sukaktį Philadelphijoje rugsėjo 26

muose pagerbtas, Pensylvanija buvo velionies pirmoji sustojimo vieta. Ji ta proga prabilo į savuosius Pittsburgo mieste. Vėliau lankėsi Philadelphijoje, Harrisburge, mano lydimas, padarė vizitą Pensylvanijos gubernatoriui.

Kai 18 amžiaus pabaigoj prasidėjo Lietuvos valstybės suteimos, šiame mieste buvo pa-

skeibta JAV nepriklausomybės Velionis Smetona irgi buvo Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataras. Šiame mieste lygiai prieš 177 metų paskelbta JAV konstitucija. Velionis Smetona taip pat keletos Lietuvos valstybės konstitucijų skelbėjas. Šioje valstybėje vyko žūtutinės kovos už šios šalies laisvę. Veionies prezidentavimo metu Lietuvoje irgi vyko nepriklausomybės kovos. Velionis tada buvo Lietuvos ginkluotų pajėgų vyriausiasis vadas. Tos kovos, kaip ir čia, baigėsi sėkmingai. Lietuva tapo laisva.

Velionis Smetona dar prieš Lietuvos prisikėlimą rašė: "Tauta, norinti išlikti gyva, turi save pažinti." Jis mėgo didingą Lietuvos praeitį. Iš jos jis sėmėsi stiprybės. To pažinimo siekdami, neišvengiamai užkliūvame už Pensylvanijos. Čia su pagarba minimas Lietuvos ūnus, prisidėjęs prie šios šalies nepriklausomybės kovų. Tadas Kosciuszka. Su pagarba šioje valstybėje minimas Gediminaičio ainis, princas Galicinas, pir-

A. SMETONOS minėjime Philadelphijoje, rugsėjo 25. Lietuvos atstovas J. Kajeckas sėdi iš kairės antras. Nuotr. V. Gruzdzio.

mas atgabenęs Pensylvanijon Lietuvos Vyty. Prezidentas atsidūrė šioje šalyje taip pat kaip gyvas simbolis lietuvių tautos protesto prieš Lietuvos okupantų smurtą.

William Penn, šio miesto įkūrėjas, yra istorinė asmenybė. Jo statula puošia šio miesto rotušę. Jo palikuonis, tuo pačiu vardu buvo paskutinis Lietuvos garbės konsulas Olandijoje.

Šis miestas yra Lietuvos laisvės varpo giminė. Philadelphia, kaip ir Lietuva, pergyveno okupaciją, nors žymiai trumpesnė. Philadelphiajos laisvės varpu teko slapstytis pagrindinai, je nuo to meto prieš. Bet atėjo laikas, ir varpo garšas vėl laisvai aidėjo. Ateis laikas, kad ir Lietuvos laisvės varpas paskelbės tautai ir pasauliui linksmą dieną. Tąją viltimi velionis gyveno ir jos prisikėlimu tikėjo.

Velionis Smetona kadaise rašė, kad patriotingas kun. A. Burba savo laiku sopama širdimi apleidęs Lietuvą, vykdamas į Pensylvaniją. Už 35 metų sopama širdimi kun. A. Burbos pėdomis pasekė čia ir prezidentas A. Smetona.

Prezidentas Smetona glaudžiai buvo suaugęs su Lietuvos sostine Vilniumi. Philadelphia ingi savo laiku buvo JAV sostinė. Šio miesto kaimynystėje taip pat pirmoji mūsų išeivijos sostinė — Shenandoah, lietuvių vadinamas Senadoris.

Prezidentas Smetona mėgo spaudą. Philadelphiajoje gyveno ir plūso didelis knygų bei laikraščių ūlas, velionies gerbėjas — kun. A. Milukas. Velionis A. Smetona mėgo mūsų universitetą ir jame kurį laiką dirbo. Šio miesto universitete prisiglaudė, čia darbavosi ir tebesidarbuoja taip pat velionies kolegų iš Lietuvos universiteto. Šioje valstybėje ir mieste kadaise važinėjo ir dėl Lietu-

vos dirbo taip pat velionies draugai iš Vilniaus: dr. J. Banašavičius ir J. Tumas-Vaižgantas.

Pagaliau ši valstybė buvo mūsų tautiečių pirmoji gyvenamoji vieta Amerikoje. Jie kaip ir velionis A. Smetona, pradžioje pažino vargą kietą. Čia daug atminimų ir panašumo su velioniu atranda širdis. Todėl savo žodžio pradžioje pabrėžiau, kad šis minėjimas Philadelphiajioje ypatingai prasmingas. Tai vis Lietuvos ir velionies tolimesnės artimesnės giminystės su Pensylvanija ir Philadelphia. Tad, mano žodis tepasitarnauja, kaip įžanga, tikriaus fonas, po manęs sekiančios pagrindinės tėvo J. Vaišnio kalbos.

Peranksti velionis A. Smetona mus apleidė. Jis paliko spragą. Velionis gimė tais pačiais metais, mėnesį ir dieną, kaip JAV buvęs prezidentas Herbert Hoover, kuris pereitą mėnesį minėjo savo 90 metų sukaktį. Jei ne nelemtoji nelai-

mė, gal būtume galėję kartu šiemet minėti dviejų buvusių prezidentų gimtadienį.

Kudirka nurodo tinkamiausį būdą pagerbti Lietuvos ir lietuvių tautos šulą.

"Jeigu audra ištikus verstų stulpą vieną

Iš tų, kurie prilaiko jūsų namo sieną,

Vieton ano stulpo tąją pačią dieną

Tuoį kitą statykite!"

Lietuvos valstybės rūmas negrįsi, jei dirbsime ir išversime kovoje. Dar prieš pirmą pasaulinį karą velionis rašė: "Išverkime. Kas išvers iki galo — tas bus išvaduotas."

Šiuo minėjimu skatinama tikėti Lietuvos prisikėlimu ištverti darbe, pasekti Lietuvos pasišventėlių kaip velionis pėdomis ir laimėti. Už taip kilnias ta kryptimi organizatorių ir dalyvių pastangas aš giliai ir nuširdžiai dėkoju.

MIRĖ JUOZAS ORINTAS

Rugsėjo 26, šeštadienį, pravažiuojančio automobilio buvo sužeistas Juozas Orintas. Nugalėtojas į Brocktono ligoninę po pusės valandos mirė.

Velionis buvo gimęs 1886 metais Sintautuose, Sakių apskrityje. Pirmą sykį pasiekė Amerikos krantus 1907 metais ir yra gyvenęs Pensylvanija, New Hampshire, Maine ir Massachusetts valstijose. Gavęs Amerikos pilietybę 1914 metais, grįžo apsilankyti Lietuvon. Pirmojo pasaulinio karo užklyptas, likosi Sintautuose ir vėliau perėmęs tėvų ūkį gražiai jį išplėtė ir išbulino. Aktyviai dalyvaavo valstiaus savivaldybėje ir vietinio kooperatyvo ir pienukė bendrovėse.

Baigiantis antrajam pasauliniam karui su šeima pasitrau-

A. A. J. ORINTAS

kė į Vokietiją, Goettingeno miestą, o 1948 metais vėl grįžo į Ameriką ir apsigyveno Brocktone, Massachusetts. Veikliai darbavosi lietuviškose organizacijose, ypatingai Sandoros draugijoje, Balfe ir Lietuvių Bendruomenėje. Steigiant Lietuvių Fondą, Juozas Orintas buvo vienas iš pirmųjų brocktoniešių, prisidėjusių savo nario įnašu.

Velionis nuliūdime paliko žmoną Oną, dukteris Otiliją ir Birutę, sūnų leitenantą Algimantą Edmundą, brolių Antaną gyvenantį Brocktone ir brolių Joną likusį Lietuvoje.

Juozas Orintas palaidotas rugsėjo 29 iš Sv. Kazimiero bažnyčios Brocktono Kalvarijos kapinėse. (v.)

IŠ VISUR

— Alto suvažiavimas šaukiamas Chicagoje spalio 10-11 d. Sherman House. Suvažiavime bus Alto pirmininko ir kitų valdybos narių pranešimai, naujų narių priėmimas ir naujos valdybos sudarymas.

— Studentų Ateitininkų Sąjungos nauja valdyba išrinkta visuotiniame suvažiavime Dainavoje rugsėjo 3-5 valdybą sudaro: dvasios vadas: dar nepaskirtas, pirmininkas: Antanas Vainius Jr., 80-39 87th Road, Woodhaven, New York 11421, Tel.: 212 HI-1-9761; vicepirmininkė: Salvinija Gedvilaitė, 107-15 116th Street, Richmond Hill, New York 11419, Tel. 212 VI-8-1023; sekretorius: Gediminas Naujokaitis, 243 Monroe Avenue, River Edge, New Jersey 07661, Tel.: 201-261-3505; valdybos sekretorė: Jūratė Garsytė, 43 McClintock Avenue Worcester, Massachusetts 617-SW 8-2463; išdininkas: Algis Liugaudas, 391 15 Avenue, Paterson, New Jersey 07504, Tel. 201-742-9095; spaudos ir informacijos skyriaus vedėjas ir Gaudeamus redaktorius: Kęstutis Girmius 40 Thayer Hall Harvard University, Cambridge, Massachusetts 02138; užsienio skyriaus vedėja ir atstovė prie Pax Romana Nastutė Umbrazaitė, 1871 Coney Island Avenue, Brooklyn, New York 11230, Tel.: 212-DE 9-3774; padėjėjas Saulius A. Sužiedėlis, Box 421, Catholic University, N.E. Washington 17, D. C.; kontrolės komisija: Austė Paliokaitė 1010 W. Green Street (388) Urbana, Illinois, Rimantas Repšys, 335 So. Division Ann Arbor, Michigan, Jonas Salčius, 806 So. Fifth Street, Champaign, Illinois.

— Prof. K. Pakšto paminklui ir monografijai pirmieji aukas po vasaros laikotarpio atsiuntė: solistė J. Salnienė ir dr. J. Salna — 20 dol.; velionies jaunystės draugas Ant. Visminas, ankščiau aukojęs 10 dol. paminklui, dabar paaukojo 25 dol. monografijai. Karolė (Pažeraitė) ir Jonas Kaseliūnai iš Kolumbijos atsiuntė 20 dol. Šią auką jie skiria a.a. profesorius monografijai išleisti, nes, jų įsitikinimu, toksai vežiojamas paminklas knygos formoje yra šiandieną mums itin svarbus. Pinigines aukas prašome siųsti: Pakštas Fund, c/o J. Mikaila, 16870 Stoepel, Detroit, Mich. 48221.

Prof. Jokūbas Stukas susituokia su Loerta Kaselyte spalio 10 Nekalto Prasdėjimo bažnyčioje Chicagoje. Grįžė iš atostogų, kurias praleis Bermudų saloje, jaunavedžiai apsigyvens Hillside, N. J.

DEMESIO FLORIDOJE GYVENANTIEM

Laiveliam statyti turiu daug medžiagos ir gyvenu prie vandens. Norėčiau rasti 2-3 vyrus, kurie norėtų ir galėtų laivelius dirbti. Išlaidų bus mažai, nes visas atliekama mašinomis. Laivelius pastatę, galėtų patys pažuvauti. Turiu ir vietos laiveliam pastatyti. Kreiptis John Batus, 1 St. R. Nr. 131 Jupitert Heights Florida.

tybėse. Tada mes visi lankysime vieni kitus ir užmegsime tikrai broliškus ryšius. Tuo tarpu mes laisvajame pasaulyje darysime visa, kad pavergtoji Lietuva atgautų savo laisvę. Gi jums linkiu ištermės ir kartu malonaus pasimatymo laisvos Lietuvos sostinėje — Vilniuje!

LIETUVA IR AMERIKOS LIETUVIAI

(atkelta iš 4 psl.)

inteligentų — profesionalų, kurie čia vėliau įkūrė kultūros organizaciją, vadinamą Lietuvių Bendruomenę kurios tikslas yra išlaikyti užsienyje lietuvių. Lietuvių Bendruomenės iniciatyva, 1956 ir 1961 lietuvių parapijų bei ansamblių chorai labai sėkmingai surengė dvi dainų šventes Chicagoje, kuriomis gėrėjosi apie 20,000 klausytojų.

Šiais metais taip pat pasaulinėje parodoje New Yorke rugpjūčio 23, lietuvių dieną, buvo atlikta didinga meninė programa, išpildyta gerai paruoštų chorų ir tautinių šokių ratelių. Dalyvavo apie 1200 dainininkų, 400 tautinių šokių šokėjų ir visu tuo gėrėjosi apie 17,000 žiūrovų. Didžioji Amerikos spauda labai šiltai atsiliepė ir gražiai įvertino lietuviškas dainas, tautinius šokius ir apskritai lietuvišką kultūrą. Mes, Amerikos lietuviai, susirinkę pasaulinės parodos New Yorke lietuvių dienos, kartu meldėmės, kalbėjome svečiams, giedojome, dainavome bei šokome tautinius šokius, ir visa tai aukojome lietuvių tautos laisvės rytojui pagreitinti. Dar noriu pastebėti, kad šios programos pranešėja buvo ir jums, brangūs tautiečiai, gerai žinoma kino aktorė — Rūta Kilmontytė.

Taip pat šia proga noriu pastebėti, kad ir pas jus, pavergtoje Lietuvoje, muzikos bei literatūros šakose retkarčiais pasitaiko gana gražių dalykėlių. Su tikru pasigerėjimu klausau muzikų-kompozitorių Sveido ir Kavecko vedamųjų chorų, kurie tikrai meniškai išpildo lietuvių liaudies dainas. Taipgi tenka gėrėtis operos solisto Antano Sodeikos ir skulptoriaus Petro Rimšos tikrai estetiška išleistomis biografinėmis. Visa tai, ką čia suminėjau, mums Amerikos lietuviams daro gerą įspūdį.

Tačiau mes kartu ir liūdime, kad pasitaiko jūsų tarpe ir tokių rašytojų ir kultūrininkų, kurie savo talentus paaukvoja kompartijos propagandai skleisti bei juodinti savąją tautą. Tikrai, gailla tokių žmonių.

Baigdamas, linkiu jums broliai ir sesės tėvynėje, kuo greičiausiai sulaukti tokios valdymosi formos, kokia mes naudojames Jungtinėse Amerikos Val-

IRENA STANKŪNAITĖ apdovanojama gėlimis A. Smetonos minėjime Philadelphijoje, Pa. Nuotr. V. Gruzdzio.

ANTANO SMETONOS MINĖJIMAS

Philadelphia, Pa. — Antano Smetonos minėjimas rugsėjo 26 Mc. Caisterio salėse pradėtas JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos sugiedojo Philadelphiajos lietuvių tautinis ansamblis. Minėjimą pradėjo organizacinio komiteto pirmininkas Vincentas Grudzys. Velionį A. Smetoną, buvusį Lietuvos prezidentą, primindamas kalbėjo Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas. Paskaitą skaitė kun. J. Vaišnis, S.J., atvykęs iš Kanados. Jis nušvietė A. Smetonos politinę veiklą Lietuvos nepriklausomojo gyvenimo laikotarpyje.

Meninėje programoje Emilija Čekienė skaitė ištraukas iš A. Smetonos raštų, solistė Irena Stankūnaitė, pritariant pianu J. Stankūnui, padainavo lietuvių kompozitorių kūrinį, o tautinis ansamblis, vadovaujamas Leono Kaulinio — keletą dainų.

Bankete dalyvavo Lietuvos atstovas J. Kajeckas, kun. Juozas Vaišnis, S.J., solistė Irena Stankūnaitė ir daug svečių.

Minėjimą ruošė organizacijų komitetas, kurį sudarė 18 vi tos lietuvių organizacijų. Minėjime, ir pamaldose šv. Andriejaus bažnyčioje philadelphiečiai gausiai dalyvavo.

Barry Goldwater, respublikonų prezidentinis kandidatas, savo telegramoje lietuvių tautai vadino "auka ne tik dėl komunistų tiranijos, bet ir dėl J.V. dabartinės vadovybės aiškaus siekimo stokos. Žodžių apie laisvės apsisprendimo principus neužtenka. Mūsų vyriausybė ir visas laisvasis pasaulis turi pavartoti bet kurias savo žinioje turimas priemones — moralines, diplomatinės, ūkinės — kad iškamšiniai Lietuvos valdovai komunistai būtų priversti atsakyti už savo žiaurų valdymą, už žmogaus vertės ir padarumo paneigimą. Kokioje rolėje mes bebūtume, William Miller ir aš esam pasiryžę tarnauti Lietuvos laisvės reikalui". K.

Marianopolio Rėmėjų Seimelis

Marianopolio Tėvų Marijonų metinis seimelis — šeimyniškas pasitarimas — šaukiamas Kristaus Karaliaus šventėje, sekmadienį spalio 25.

Ivykusis kovo 5 gaisras mus visus skaudžiai paveikė. Mūsų gerųjų geradarių užuojauta ir greita pagalba bei pažadas ateityje visomis jėgomis mums padėti kuo greičiausia atsistatyti, mus Tėvus Marijonus ramina ir ragina toliau tęsti mūsų svarbų darbą Dievo garbei ir mums pavestųjų sielų išganymui.

Šiame seimelyje bus pateikti nauji planai ir ateities pramatyti darbai. Prašome Jūsų sumanymų ir patarimų.

SEIMELIO DIENOTVARKĖ:

11:00 ryto šv. Mišios ir pamokslas
12:30 popiet pietūs dalyviams
1:30 popiet seimelio posėdžiai

Užsibaigus posėdžiams palaiminimas šv. Sakramentu ir užkandžiai. Pasitikėdami Dievo Apvaizda ir mūsų Šiluvos Marijos globa, žinome, kad mūsų Rėmėjai-Geradariai mus neapleis mūsų nelaimės valandoje. Tėvų Marijonų ir Marianopolio Rėmėjų valdybos vardu kviečiame visus mūsų geradarius dalyvauti.

MARIANAPOLIO TĖVAI MARIJONAI
Tėvas VALENTINAS ATKOCIUS, MIC Vyresnysis

ANATOLIJUS KAIRYS, kurio Diagnozė vaidinama Clevelande.

Liet. Scenos Darbuotojų S-gos vaidinimas CLEVELANDE

1964 spalio 10

SV. JURGIO PARAPIJOS SALEJE

POPIEČIO DIAGNOZĖ

A. KAIRIO

3 scenų atidengimų žaismas

Pastatyta ir režisuota ST. PILKOS

Vaidina: E. Blandytė, B. Briedienė, J. Cijunėlienė, A. Dilinins, E. Radvila ir J. Raudonis

Po vaidinimo SOKIAI ir VAISĖS. Kapela J. Wendelio

Biletai galima gauti ir stalai užsakyti pas J. Pinkų, tel. HE 2-2615 ir prie įėjimo nuo 6 val. vak. PRADZIA 7 VAL. VAK.

Rengėjas — SLA 136 kuopa

Pietų Amerikos lietuvių kongresas

Pietų Amerikos lietuvių III kongresas įvyks 1965 vasario 18-22 Sao Paulo, Brazilijoje. Lietuvių visuomenė rodo didelį susidomėjimą šiuo kongresu ir jam intensyviai ruošiasi. Tačiau šis P. Amerikos lietuvių sąskrydis priklauso ne vien Sao Paulo lietuviams, bet visiems išėivijoje gyvenantiems tautiečiams, todėl kviečiame visus brolius ir seses prisidėti savo išgalėmis prie to sąskrydžio pasisekimo.

Kongreso Rengimo Komitetą sudaro pirmininkas pre. Pijus Ražainas; vicepirmininkai — Aleksandras Bogušauskas ir Jonas Antanaitis; sekretoriai — Jonas Giedrys, S.J. ir rašytoja Halina Mošinskienė; išdinininkai — Albina Ambrozevičienė, Mečys Paleckis ir Vladas Steponaitis.

Norint gauti platesnių informacijų prašome kreiptis raštu į Kongreso Rengimo Sekretariatą, Caixa postal 4118, Sao Paulo — (Brasil).

Kviečiame visus mylinčius brolius ir sąskrydį Sao Paulo mieste, kur bendromis jėgomis galėsime pagvildeinti lietuvių rūpinimus klausimus išėivijoje ir tuo pačiu sustiprinti tarpusavio saitus bendroje kovoje už Lietuvos laisvę.

Tikėdamiesi sulaukti dėmesio, paramos ir dalyvavimo, iš anksto tariame lietuvišką aciu.

Kongreso Rengimo Komiteto vardu
Pre. P. Ražainas
H. Mošinskienė, sekretorė

KOMUNISTŲ VIENYBĖ

Maskva siekia suorganizuoti komunistinių partijų konferenciją gruodžio 15. Buvo siekiama šioje konferencijoje pasmerkti Kinijos komunistus. Tačiau ne visų kraštų komunistai remia Maskvos siekimą. Iš paktviestų 26 partijų kvietimą priėmė jau 11. Tarp jų svarbiausios Italijos ir Prancūzijos. Tačiau italai ir eilė kitų priešingi, kad būtų "išmesti iš komunistinės šeimos" kinai. Tiem balsam pasiduodama, Maskva jau skelbia, kad nesirengia kinų išmesti. Italijos komunistai pasisakė dar ir prieš komunistų internacionalo atgaivinimą.

RADIJO PROGRAMOS

BOSTON, MASS.

Vedėjas
IONAS J. ROMANAS, Sr.
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

BOSTON, MASS.

Vedėjas
STEP. MIKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BROCKTON, MASS.

Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
AM bang. 1190 kil.—FM bang. 105.7
neg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte

DETROIT, MICH.

Vedėjas RALPH J. VALATKA
WJLB, 1400 banga
15756 Lesure, Detroit 27, Mich.
RRoadway 3-2224
Šeštadieniais 8:45 iki 9:45 v.v.

HARTFORD, CONN.

Ved. ALG. DRAGONAVICIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PHILADELPHIA, PA.

WTEL, 860 banga
Ved. ADOLFAS GAIGALAS
335 Titan St., Philadelphia 47, Pa.
H0ward 7-4176
Šeštadieniais nuo 3:30 - 4:00 v. p.p.

WATERBURY, CONN.

WWCO — banga 1240-1000 kil.
Ved. ANT. PALIULIS
321 Robinwood Road
pran. Edv. Melnikas
Sekmad. — nuo 12:30 - 2 val. p.p.

CHICAGO, ILL.

SOPHIE BARCUS — Seimos radijo
programos. Radijo stotis WOPA —
Oak Park, Ill. AM 1490 kil.: FM
102.7 megac. kasdien 10-11 val. r.;
šešt. - sekim. 8:30-9:30 val. r.; Lietu-
viškos vakaruskos pirm. 7-8 val. v.

VACLOVAS ALKSNINIS kalba dešimtmečio minėjime Brooklyne spalio 3. Nuotr. R. Kisieliaus

JAV Lietuvių Bendruomenės naujoji Centro Valdyba

JAV Lietuvių Bendruomenės IV-sios Tarybos pirmojoje sesijoje Clevelande Centro Valdybos pirmininku trejų metų kadencijai perrinktas Jonas Jasaitis. Jo pirmuoju uždaviniu buvo Centro Valdybos narių sukvietimas ir jų pristatymas Tarybai tvirtinti. JAV LB Taryba visus pristatytus Centro Valdybos narius patvirtino. Tuo būdu turime trijų metų kadencijai naują JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybą kurią sudaro: pirmininkas Jonas Jasaitis, vicepirmininkai — Marija Rudienė, Zigmąs Dailička, Jeronimas Ignatonis, Jonas Jurkūnas, jaunimo reikalų vedėjas Vaclovas Kleiza, išdinininkas Mečys Simkus, protokolų sekretorius Jonas Paštukas ir sekretorius Kostas Januška.

Po supažindinimo su JAV LB organizacine padėtimi ir veikla, buvo sudaryta švietimo Taryba ir Kultūros Fondo Valdyba. Švietimo Tary-

bos pirmininku patvirtintas Jeronimas Ignatonis. Jis pristatė ir naujai sudarytą Švietimo Tarybą. Ją sudaro: pirmininkas Jeronimas Ignatonis ir nariai — dr. Zenonas Aščklis, Danutė Bindokienė, Viktoras Binkis, Jonas Kavaliūnas, Juozas Plačas, Pranas Razminas ir Juozas Tamulis. Kultūros Fondo Valdybos pirmininku patvirtintas Zigmąs Dailička. Jam pavesta sudaryti Kultūros Fondo Valdy-

bos pirmininku patvirtintas Jeronimas Ignatonis. Jis pristatė ir naujai sudarytą Švietimo Tarybą. Ją sudaro: pirmininkas Jeronimas Ignatonis ir nariai — dr. Zenonas Aščklis, Danutė Bindokienė, Viktoras Binkis, Jonas Kavaliūnas, Juozas Plačas, Pranas Razminas ir Juozas Tamulis. Kultūros Fondo Valdybos pirmininku patvirtintas Zigmąs Dailička. Jam pavesta sudaryti Kultūros Fondo Valdy-

bos pirmininku patvirtintas Jeronimas Ignatonis. Jis pristatė ir naujai sudarytą Švietimo Tarybą. Ją sudaro: pirmininkas Jeronimas Ignatonis ir nariai — dr. Zenonas Aščklis, Danutė Bindokienė, Viktoras Binkis, Jonas Kavaliūnas, Juozas Plačas, Pranas Razminas ir Juozas Tamulis. Kultūros Fondo Valdybos pirmininku patvirtintas Zigmąs Dailička. Jam pavesta sudaryti Kultūros Fondo Valdy-

VACLOVAS SIDZIKAUSKAS, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, sveikina Kario žurnalą dešimtmečio proga Atletų Klube Brooklyne spalio 3. Nuotr. R. Kisieliaus.

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS
-JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai
laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

PLKOS Valdybos posėdis Brooklyne

Pasaulio Liet. Kat. Organizacijų Sąjungos valdybos posėdis įvyko rugšėjo 27 d. B. ir A. Radzivanų vašinguose namuose, Richmond Hill, N.Y. Posėdyje dar dalyvavo PKMO. Uni-

jos Biuro atstovė B. Venckuviene iš Paryžiaus. Ji padarė smulkų pranešimą apie to biuro veiklą ir problemas, kylancias dėl atstovavimo lietuviams pasaulinėse organizacijose. Valdyba giliai įvertino B. Venckuviene pasisventimą ir pasižadėjo kiek galėdama levginti jos pastangas kelti Lietuvos vergus kitų tautų tarpe. M. Lušienė nušvietė PLKOS Fondo padėtį. Nutarta ieškoti daugiau narių-rėmėjų. M. Galdikienė pasidžiaugė naujomis ta'kininkėmis, Amerikoj baigusiom kolegijas; būtent, El. Ošlapiene ir mokytoja R. Setikiene sutiko parengti lietuviškai iš Unijos gautą literatūrą, kuri bus pasiųsta lietuvių kat. moterų organizacijoms. P.L.K.O. Sąjungos valdyboj susite'kus nemaža organizacinės medžiagos, ją globoti išrinkta archivarė J. Radzivanienė. Svarstant ateities veiklą, numatyta drauge su

Moterų Talka organizuoti studijų dienas 1965 metų kovo pabaigoje. B. Venckuvienei pagėidaujant, pasižadėta parašyti į Unijos biuletenį apžvalginį straipsnį apie lietuvių katalikių moterų organizacijų veiklą.

Tą pačią dieną revizijos komisija peržiūrėjo dokumentus, patikrino izdo knygas ir visa ralo tvarkoj. Išdininkei Al. Dumbrienei ir visoms rėmėjcm išreikšta nuoširdi padėka.

M.E.D.

NAUJOS PLOKŠTELĖS:

Suk, suk ratelį, Vilniaus choro įdainuota 14 lietuviškų dainų. Kaina 4 dol.

Varpas, Tronto choro įdainuota: I-moje dalyje 8 liet. dainos; II-je lietuviškai 6 pasaulinės operos. Kaina 5 dol., stereo 6 dol.

Persiuntimui paštu pridėdama 50 centų.

Kreiptis: Darbininkas Adm. 910 Willoughby Ave., Brooklyn N.Y. 11221.

15 METŲ NUO VIENUOLYNO STEIGĖJO MIRTIES

Spalio 18 sueina penkiolika metų nuo kun. Juliaus Urbonavičiaus mirties. Atvykęs į Ameriką iš Lietuvos dar jaunuolis, savo gyvenimo kelią pakreipė į vienuolyną, stodamas pas pasionistus. Sv. Mykolo vienuolyne Union City, N.J., 1915 buvo išventintas kunigu. Vienuoliu būdamas, važinosi T. Alfonsas Marija, vedė misijas lietuviškoje parapijoje.

Susirūpinęs lietuvių senelių globa ir vaikų mokymu, įgijo keletą medinių pastatų Elmhurst, Pa., (prie Scrantono), pavadino juos šv. Marijos vila ir emė organizuoti naują lietuvių vienuolyną. Romos leidimas gautas 1924 sausio 21. Vienuolynas pavadintas Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vardu. Siemet suėjo jau 40 metų šiai lietuvių kongregacijai.

Tėvas Alfonsas vienuolyną globojo iki 1931. Po to grįžo į pasionistų vienuolyną. Čia jį 1939 ištiko pirmas širdies priepuolis, 1946 metais — antras. Po truputį sveiko, bet sveikata jau nesugrįžo. 1949 spalio 18 amžinai užmerkė akis.

Tėvo Alfonso pasėtas grūdą rado gerą dirvą. Seserų vienuo-

lynas augo. 1946 m. seserys Brocktone išgijo naujus namus, kur perkėle vienuolyno centrą. Dabar Nukryžiuotojo Jėzaus seserų dirba Bostono, Hartfordo, Philadelphia, Albany, Scrantono ir Worcesterio vyskupijose. Jos mokytoja parapijų mokyklose, moko katekizacijos, išlaiko ir prižiūri Elmhurst ir Brocktone senelių namus.

P. Z.

Tradicinis J. Stuko radijo valandėlės piknikas

Rugšėjo 13 d. dideliam Royal Garden parke, Rohway, N.J., įvyko tradicinis prof. Jokūbo Stuko vadovaujamos radijo valandėlės piknikas. Nors cras buvo gerokai vėsus, bet žmonių iš arti ir iš toli suplaukė virš pusantro tūkstančio.

Į pikniką taip pat atvyko kongr. Rodino, kongr. O'Dwyer ir sen. Williams. Visi jie tarė šiltus sveikinimo žodžius pikniko dalyviams.

Programa vyko aikštėje, tad nebūvo žiūrovo smūties. Tautinius šokius išpildė N.J. Lietuvių Bendruomenės šokių grupė, vadovaujama J. Vaičiūnaitės, ir vėčiai. Gražiai pasirodė ir jaunieji šokėjai — Newarko ir Lindeno šeštadieninės mokyklos mokiniai. Akordeonu grojo J. Veblaitis. Visus šokius publika šiltai priėmė, o pačius šokėjus J. Stukas pavaišino.

Kizienės moterų kvartetas, palydint Kizytei akordeonu, padainavo dainelių, o jungtinis Rūtos ir Elizabetho parapijos choras, vadovaujamas Alg. Kačanausko, padainavo keletą dainų.

Prie gausiai apkrautų stalų žmonės dar iki vėlomos važiavosi ir linksminosi.

ar.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Patikima ir žinoma firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą leidžiamiems siuntiniams į USSR —

PRANEŠA:

Eilėje garantuojamų užsakymų sovietinės gamybos prekėms, kaip tai: AUTOMOBILIAMS, SALDYTUVAMS, TELEVIZIJOS APARATAMS ir kt., pats gavėjas gali pasirinkti dovanas už bet kokio dydžio sumą.

Jūs taip pat galite užsakyti MAISTO PRODUKTŲ DOVANAS giminėms, esantiems USSR. Pristatymas skubus iš produktų sandėlių esančių SOVIETŲ SAJUNGOJE. Kainos prieinamos.

Katalogų prašykite bet kuriame mūsų skyriuje arba Vyriausioje Įstaigoje:

45 West 45th Street
New York, N. Y. 10036; Room 1101
Tel.: CI 5-7905

Bendromis jėgomis kurkime stiprią pelningą instituciją!

LITAS INVESTING CORP., Inc.

Maloniai kviečia prisidėti prie bendrovės plėtimosi perkant LITAS Akcijas. Litas bendrovė akcininkų kapitalą investuoja pelningai iki 12% ir konservatyviai ir trumpalaikės — užtikrintas paskolas, pirmus ir antrus "mortgage", namus ir t.t. Progai pasitaikius, nedidelė kapitalo dalis yra investuojama ir į Akcijų Biržą.

Visais akcijų pirkimo reikalais prašome kreiptis:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799 arba
A. VEDECKAS, 83 Morgan St., Stamford, Conn. — Tel. 325-0997
Darbo valandos: Siokiadieniais 6 - 9 val. vak.; šeštadieniais 9 - 4 val.

Siųskite į Lietuvą ir SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuose:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N. Y. C.

Krautuose atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckensteino krautuose kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas.

VILNONĖS MEDŽIAGOS IUSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiaustomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užieikite ir įstikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

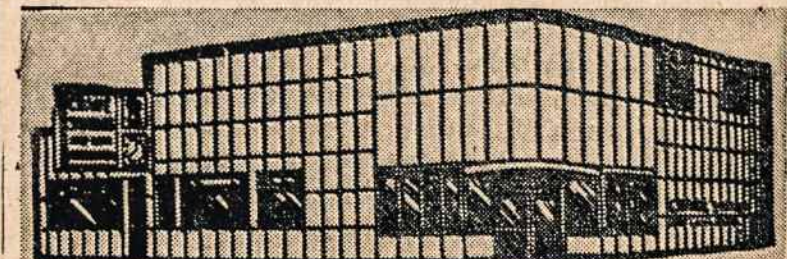
187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpą, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užieiti ir pasižiūrėti.

CRANE SAVINGS & Loan Association

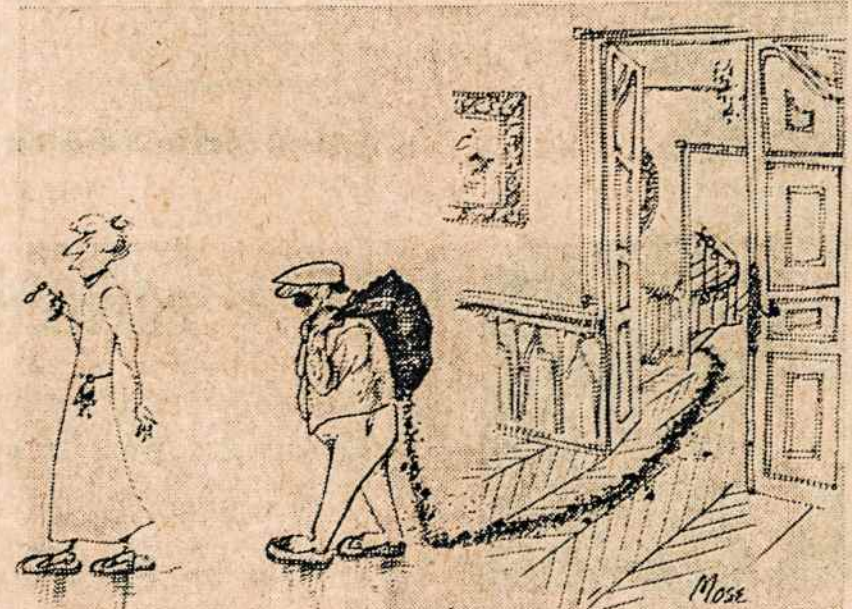

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

SALCIAM artėjant, tenka apsirūpinti kūru.

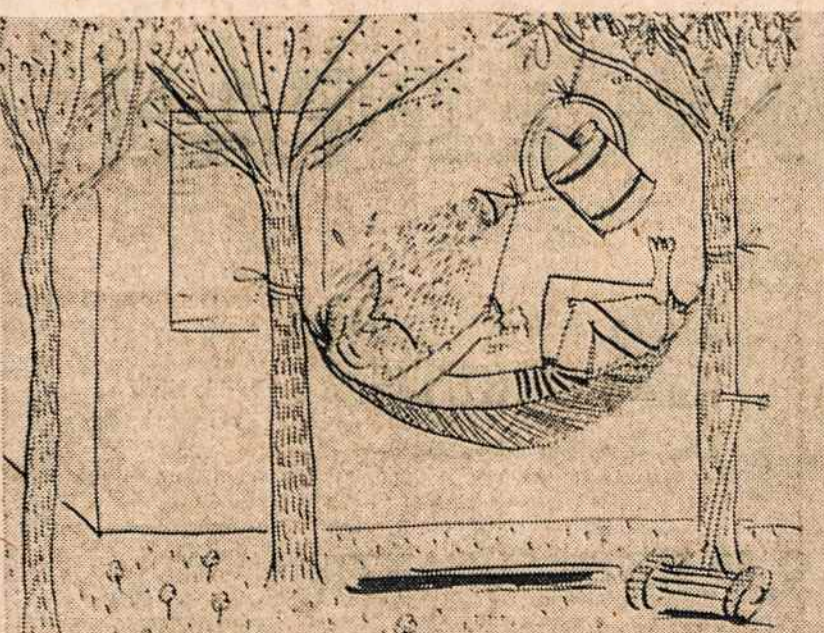
T. PRANČISKUI GIEDGAUDUI, vedėjui Darbininko spaustuvės, kur spausdinamas Karys, įteikiamas paveikslas Kario dšimtmečio proga. Įteikia Vaclovas Alksnis, Atletų Klube spalio 3. Nuotr. R. Kisieliaus.

LIETUVIAI JUNGIASI Į RINKIMŲ AKCIJĄ

Philadelphia, Pa. — JAV lietuvių respublikonų pirmininkas pavadė teisininkui Jonui Stikloriui būti Pensilvanijos lietuvių respublikonų pirmininku ir vadovauti rinkiminei kampanijai. Pirmiausia buvo sukviesta bei nusistatymas, aktyvių iš anksčiau (dar gubernatorių Scrantono renkant). Suięgoje peržvelgta priešrinkiminė akcija bei sąjūdis pas kitas tautybes. Susvertos partijų įvairios platformos bei kandidatai pasisakymai lietuviams opiais tautiniais ir Lietuvos nepriklausomybės bei demokratinės valstybinės santvarkos klausimais. Paryškintos kandidatų ir dabartinės J.A.V. vyriausybės pažiūros bei nusistatymas dėl komunistinių idėjų ir bolševikų politinės taktikos. Aptarta priešrinkiminė kandidatų propaganda, kurioje, atidžiai sekant, nesunku atskirti tikrovę nuo fikcijos. Pirmininkas

APREIŠKIMO PARAPIJOJE:

Pakrikštyta (rugsėjo mėn.)
Algio Gudelio ir Rūtos Zukauskaitės sūnus rugsėjo 26, pakrikštytas Mariu Jonu.
Leono Karmazino ir Alviros Ruokytės sūnus rugsėjo 26 pakrikštytas Viktoru Leonu.
Algirdo Jalinsko ir Irenos Butrimaitės sūnus rugsėjo 26 pakrikštytas Jonu.
Juozo Orento ir Gertrudos Kavaliūnaitės duktė rugsėjo 27 pakrikštyta Rita Magdalena.
Aleksio Pociaus ir Lolie Mary Cox duktė rugsėjo 27 Bernaeta-Emilija.
Susituokė
Mikolas Zuza ir Veronika Ūšenė susituokė rugsėjo 13.
Egidijus Sventoraitis ir Karolė N. Alger — rugsėjo 20.
Mirė:
Jonas Mikonis, 74 metų, mirė rugsėjo 2; Josefina Cherka, 69 metų, rugsėjo 5, Mary Janauskienė, 69 metų, rugsėjo 5, Alice Lizdienė, 41 metų, rugsėjo 7; Dr. Vincas Tercijonas, 74 metų, rugsėjo 12; Kazimiera Puskunigis, 73 metų, rugsėjo 16, Jonas Petūnik, 74 metų, rugsėjo 24, Barbora Mažukelis, 73 rugsėjo 25.

VISI patogumai savam darže.

pasilū sudaryti komitetą, kad jis platesniu mastu, kiek materialinės ir fizinės sąlygos leidžia, plačiau paaiškintų faktus, kurie kalba apie reikala laikui atsikirsti komunizmui ir apie nepasidavimą jo infiltracijai. Į komitetą įėjo J. Stiklorius, B. Buinys, V. Gruzdyš, A. Jurskis, V. Matonis, J. Svedas ir C. Tamašauskas. Komitetas sieks mūsų visuomenėje išjudinti rinkimams abejingus piliečius, suburti nepartinius ir tuos demokratų, kurie stoja prieš komunizmą, bet ne už bendradarbiavimą arba net draugystę su jo garbintojais..

Atminkime, kad Sovietai veikia sistematingai (du žingsniai pirmyn, — vienas atgal...) ir nori mus "palaidoti"... Lenino žodžiais: su Amerika jie apsidirbsia be karo: "ji pati nukris į mūsų glėbį, kaip prinokęs obuolys"... Komitetas kviečia visose didesnėse ir mažesnėse kolonijose steigti lietuvių komitetus. Visiem tenka susirūpinti, kad JAV nenukristų į pranašautą "Lenino krepšį"... Ne partijų kovą veskime, bet rikiuokimės į kovą su priešū, kuris laiko pavergęs Lietuvą ir kėsina į šio krašto laisvę. **P.L.R.K-fas**

SUSIRIKIUOKIME IŠLAISVINIMO KOVAI

Lietuvos Išlaisvinimo Tautos Fondo Valdyba jau prieš keletą mėnesių yra pasiuntusi prašymus su taisyklėmis sutikti būti L.I. Tautos Fondo įgaliotiniams ir organizuoti pastovių rėmėjų būrelius, kurių nariai sutiktų ir įsipareigotų mokėti kasmet Fondui.
Reikia manyti, kad įgaliotiniai jau turi suorganizavę nemažai būrelių, o taip pat ir surinktų aukų.
Artėjant Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto metiniam suvažiavimui, labai būtų svarbu, kad L.I. Tautos Fondo atstovybės bei visi įgaliotiniai greičiau siųstų surinktas aukas, kad būtų galima paskelbti spaudoje ir įrašyti į Fondo metinę apyskaitą, kuri bus pa-

teikta metiniam suvažiavimui. Įgaliotiniai, kurie dar nesuorganizavo būrelių, prašomi paskubinti, o pinigų, nors ir dalimis, siųsti Fondui.
Taip pat atskiri asmenys bei organizacijos nuosirdžiai prašomi pasiųsti savo aukas: Lithuanian National Fund (prel. Jono Balkūno adresu) 64-14 56 Rd., Maspeth, N.Y. 11378.
Už bendradarbiavimą nuosirdžiai dėkingas.
Prel. Jonas Balkūnas
L. I. Tautos Fondo Pirmininkas
P.S. Darbininko 64 nr. iš rugsėjo 25 L.I. Tautos Fondo pranešime išblovė nemaloni klaida. Buvo parašyta: "New Yorko įgal. Jono Madeno", o turėjo būti **Jono Audėno**.

NAUJAS VAISTAS PRIEŠ VĖŽĮ

Japonų mokslininkai — dr. M. Kuroki, dr. Oshima, dr. Koi. Jakojama tiria naujus vaistus kovai su taip sunkiai kamuojančia žmones vėžio liga. Jie jau prieš 20 m. pradėjo tyrinėti antivėžines vieno augalo savybes. Tas bambukinis augalas vadinasi "sasa". Jie per tą laiką panaudojo daugiau kaip 20,000 pelių ir bandymai davė

gerus rezultatus. Dabar pradėjo bandyti žmonėms: viena japonė turėjo skaudulį vėžio kilmės burnoje, ir tokioje stadijoje, kad jos operuoti nebuvu jau galima. Buvo panaudotas tas augalas — to augalo sultys. Per keturias savaites tai materialiai skausmai praėjo ir skaudulys ėmė mažėti, o po keturių mėnesių jis visai pranyko. Tuo naudodamiesi minėti daktarai ėmė gaminti vaistus. Iš minėto augalo lapų daromi milteliai ir jais vėžio ligos gydomos. Dabar tirama, kaip tie vaistai veikia.

Vaistai pavadinti Bamfolinu. Tos "sasa" žolės gydymoji galia aptikta atsitiktinai, kai laboranto Koji Sakoma žmona pagydė ta žole savo kojos pūlinį. Toliau tyrinėjimus atlieka japonų gydytojai — dr. Mutsu hiko Kuroki ir dr. Mitsunabo Oshima. Visi trys neseniai lankėsi Vokietijoje, buvo mokslininkų klausinėjami, darė bendrus tyrimus. Užtvietė Miunchene leidžiamas žurnalas "Bunte Illustrierte" ir plačiai rašė. Rezultatai, kaip visada sensacijom paplitus, gali būti skurdūs ir gali būti reikšmingi.

Klebono vardinės

Providence, R.I. — Čia pas parapijos kleboną, kun. Vaclovą Martinkų vis kitokia tvarka. Jei kitur parapiečiai slap-tai surengia savo klebonui pagerbimą, tai kun. V. Martinkus pats nurodo, kaip reikia laikytis lietuviškų tradicijų. Vardiniu, ne gimtiniu, proga sukviečia gausų būrį svečių iš savo parapijos ir apylinkės. Klebonijos durys atdaros ne tik interesantams, bet ir svečiams. Santykiuose su pasauliečiais nesirūboja tik klebonijos raštinės oficialiais pokalbiais, bet ir nuosirdžiu bendravimu salione bei valgomajame.

Būdamas čia vikaru, kun. V. Martinkus vardinės švėsdavo privačiai savo ūkyje. Siemet, kaip pilnateisis parapijos šeimininkas galėjo atšvesti parapijos salėje. Susirinko svečių iš įvairių vietovių: Bostono, Norwoodo, Brocktono, Worcesterio ir kt. Zinoma iš Providence buvo daugiausia. Kun. V. Martinkus visad malonus, gerai nusiteikęs ir kitus linksmai nutelkia. Ir prie vaišių svečiams neleidžia nuobodžiauti. Tuoj pat užtraukė dainą, priešė vieną kitą linksmai užšnekino, su kita grupe vėl padainavo ir taip visą vakarą neuilsdamas, iš vienos vietos į kitą pereinam.

Susirinkusių svečių vardu sveikinimo žodį tarė inž. K. Barūnas iš Bostono. Pabrėžė nepaprastą solenizanto energiją. Nors vienas kunigas parapijoje, bet randa laiko ir visuomeninei veiklai, yra vienas iš Balfo direktorių. Palinkėjo ir toliau su ta pačia energija dirbuotis. Visi atsistoję sugieđojo "Ilgiausių metų!"

Kun. V. Martinkus pareiškė, kad jis jau nuo klierikavimo laikų švenčias savo vardadienį ne gimtadienį, ir tų lietuviškų tradicijų laikosi ir šiame krašte. Dėkojo visiem atsilankiusiems.

Radio ir magnetefony (Blaupunkt, Grundig, Telefunken), skaičiavimo mašinų Burroughs, rašomųjų mašinelių visokiom kalbom, naujausių modelių, pigiausiai gausite pas J. L. Giedraitį, 10 Barry Drive, E. Northport, L.I., N.Y. Telefonas (516) 757-0055. Reikalaukite katalogų ir kainoraščių.

DR. MITSUNOBU OSHIMA su žolelėmis, iš kurių gaminami vaistai prieš vėžio ligą.

TO PLACE,
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

SERVICES

CHRISTINE OFFSET PRINTING CORP.
223 7th Ave., Brooklyn — 768-2977.
Specialize in commercial social printing letterheads envelopes office forms and ruled forms.
FREE ESTIMATES
Quality printing at reasonable prices

HENRY WEYDIG & SON, Inc.
Estbl. 1930. Over 30 years of friendly and personalized service. Reasonable Cost. Dignified complete Funerals. Air Conditioned Chapels. — Flushing 9-8563
13-39 122 Street, College Point, L.I.

REAL ESTATE

Pelham Bay section **TEDLO Homes** Two new Family Homes, 5 and 6 rooms. Full basement. Patio. Bright skylight. Hollywood kitchen. 1520 Stadium Ave., Vic. Griswold Ave., Bronx. Also 1 & 2 fam. — Layton Ave. Throgs Neck Expway. Phone TA 3-5335.

College Point - (Flushing Area)

12 (1) aFamily Semi-Hi-Ranches, 3 large bedrooms, garage; schools, shopping, churches, transportation. Large plots
10th AVE. & 125th ST.
ALSO
1 Family Colonial, 3 bedrooms, 2 baths. — Best Queens Location. CLOSEOUT 11.
119th ST. & 7th AVE.
V. CHIRICO HOMES

Manhattan reikalirga moteris švarai palaikyti kartą savaitėje privačiame apartamente. Skambinti vakarais LE 4-4749.

Išnuomojami 2 arba 1 kambarys apstatytas baldais. Kiekvienas kambarys turi atskirą šaldytuvą ir elektrinę plytelę. Kreiptis VI 7-5834.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Gle.more 2-2923

C. A. VOKET

VOKIETAITIS
ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

JAU 22 METAI!
WELD LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA
SEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 val.
DIREKTORIUS JORUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

— HAVEN REALTY —

JOSEPH ANDRUSIS — Real Estate — Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Seštadieniais iki 6 val popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai

DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.

36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y.
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausių rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.

Telefonas: Virginia 3-3544

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas

Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUČAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

SALE VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM IR KITIEM POBŪVIAM

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUZINSKAS, Manager

Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N.Y. Tel. VI 9-5077

340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. Tel. STagg 2-4329

91-15 Woodhaven Blvd., Woodhaven, N. Y. — Tel. 441-4554

Papigintomis katnomis priimame užsakymus

VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS.

Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties Home-Made Bologna

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Vienuolynas GL 5-7068

Konsulas V. Stašinskas spalio 1 buvo pakviestas pasaulinės parodos komiteto pietų kar-tu su kitais New Yorko generaliniais konsulais. Prie parodos vartų visus konsulus pasitiko skautų garbės sargybos, kurios laikė visų konsulų tautines vėliavėles. Vienas skautas laikė ir Lietuvos vėliavėlę. Konsul. V. Stašinskas su tuo skautu pasikalbėjo ir jam padėkojo. Parodos vadovybė parodė konsulams keletą įdomesnių paviljonų, paskui "Top of the Fair" restorane surengė priėmimą ir pietus, kurie užsitęsė iki vidurnakčio. Charles Poletti, parodos komiteto vicepirmininkas, pasikalbėjo su konsul. V. Stašinsku, pasiūlydamas, kad lietuviai gražiai pasirodė parodoje. Taip pat prisiminė ir lietuvišką kryžių.

"Amerikos partijų užsienio politika" — tokia tema N. Y. Liet. Fronto bičiuliai rengia kolektyvinę paskaitą —simposiumą lapkričio 1 Apreiškimo parapijos salėje.

REGISTRACIJA BALSAVIMAM

New Yorko miesto balsavimo vietose registracija bus spalio 7, 8 ir 9 nuo 5:30 iki 10:30 v.v., spalio 10 nuo 7 v.r. iki 10:30 v.v.

Kas turi registruotis, kad galėtų balsuoti rinkimuose lapkričio 3?

Nauji balsuotojai: Amerikoje gimę ir sulaukę 21 metų amžiaus ir gavę pilietybę nevilniau kaip 90 dienų prieš rinkimus.

Seni balsuotojai, kurie pateiktę gyvenamą vietą ir kurie nebalsavo paskutinius dvejus metus.

D. Klinga, rinkimų inspektorius

Jonas Stonys, buvęs Kauno radijofono pranešėjas, tarnavęs Amerikos Balse ir dirbęs Miunchene, mirė spalio 5 3 v. ryte savo namuose. Buvo 56 metų. Pašarvotas J. Garšvos laidojimo įstaigoje. Atsisveikinimas spalio 7 d. 8 v.v. I Ameriką buvo atvykęs prieš keletą metų, gyveno Glendale, L. I., N.Y.

Lietuvių komitetas pasaulinei parodai, pagerbdamas savo globėją a.a. Lietuvos konsulą Joną Budrį, paskyrė Balfui 25 dol. auką.

! Darbininko koncertą spalio 11 d., 4 val. popiet St. Thomas salėje, Jamaica ave ir 88 str., Woodhaven, N.Y., važiuojant Jamaica traukinėliu, išlipiti Forest Pkway stotyje. Bilietai gaunami Darbininko administracijoje, Ginkų krautuvėje, pas M. Salinekiene ir kitus platintojus. Bilietai po 2, 3 ir 4 dol. (rezervuotos vietos 4 dol., studentams 2 dol.) Bilietus galima užsisakyti ir paštu. Taip pat bus parduodama prie įėjimo. Koncerto metu veiks spaudos ir plėkštelių kioskas. 'Darbininkas' koncerto proga naujiems skaitytojams iki šių metų pabaigos duodamas už 1 dol. Siems ir 1965 metams — 6 dol. Pradžioje pasinaudoti šia didele nuolaida. Visais reikalais rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. GLenmore 2-2923.

Kaf. Moterų 5-gos 29 kuopos susirinkimas bus spalio 10 d. 2 v. popiet p. Kezių namuose, 80-69 90 Ave. (ir 84 St. kampas), Woodhavene, N. Y. tel. 642-2213.

FRATERNITAS LITHUANICA

Lietuvių gydytojų korporacijos suvažiavimas, numatytas spalio 11, New Yorko atšauktas. Centro Valdyba

ZIGMAS RAULINAITIS, redaktorius, kalba Kario žurnalo dešimtmečio mičio minėjime Atletų Klube, spalio 3. Nuotr. R. Kisieliūsis.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKU

'vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

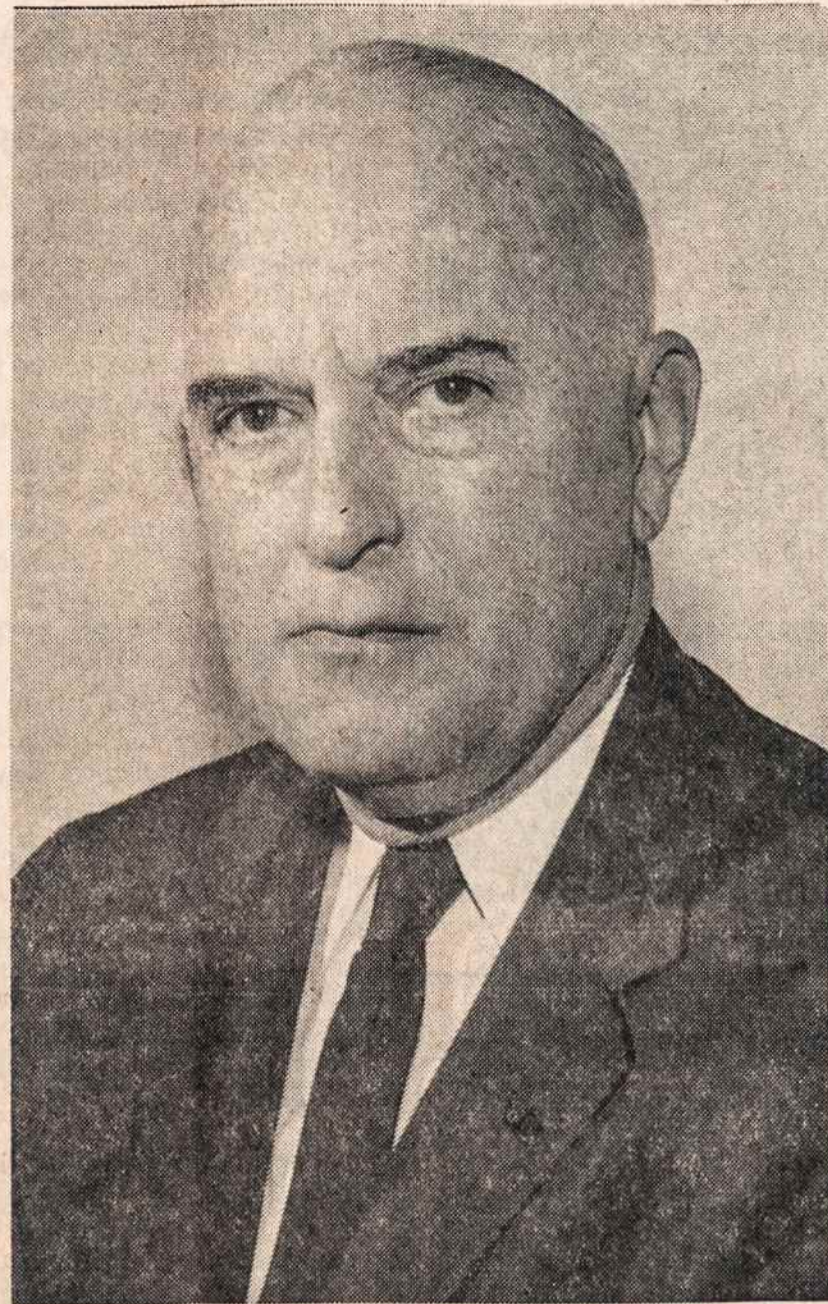
Balfo bankete dalyvaus kongresmanas John J. Rooney Balfo Centras yra New Yorko 14 apygardoje, kuriai JAV kongrese atstovauja John Rooney, didelis Balfo ir lietuvių bičiulis. Jis vienas pirmųjų pravedė rezoliuciją, kad Lietuvos vergijos klausimas būtų iškeltas tarptautiniam forumui.

John J. Rooney šeima gyvena netoli Balfo Centro. Pats kongresmanas yra įtakingas visokių komisijų narys, pirmininkaujantis finansų komitetui, kuris išskirsto kasmet 98 milijonus dolerių. (Dėja, kol kad negai nieko Lietuvai paskirti).

Kongresmanas J.J. Rooney dalyvaus Balfo bankete, spalio 17, New Yorker viešbutyje ir pasveikins Balfo rėmėjus 20 m. jubiliejaus proga.

Jurgis Smalys, gyvenęs 203 Moser St., Brooklyne, spalio 6 atšventė 70 metų sukaktį. Jis yra Darbininko skaitytojas.

Lietuvių komitetas už Goldwaterį ir Millerį dalyvaus didžiam mitingui spalio 26, 8 v. v. Madison Square Garden salėje, kur kalbės pats Barry Goldwater. Lietuvių komitetas parūpinė atskirą sekciją, kad visi būtų drauge ir susipažintų su sen. Goldwateriu. Bilietų galima gauti pas D. Klingą, 337 Union Ave., Brooklyn, Tel. EV 4-1232, pas dr. M. Žukauskiene, 28 Catherine St., Brooklyn, 11, N.Y., tel. EV 4-2623.

JOHN J. ROONEY, New Yorko 14 apygardos kongresmanas, dalyvaus Balfo Bankete spalio 17.

TARĖSI DĖL MIŠIŲ LIETUVIŲ KALBA

Ateitininkai sendraugiai rugšėjo 27 Apreiškimo parapijos salėje buvo susirinkę aiškintis, kaip jie galėtų aktyviau prisidėti, kada bus aukojamos mišios lietuvių kalba. Kun. N. Pakalnis, Apreiškimo parapijos klebonas, pranešė, kad lig šiol jau gautas patvirtintas laikinai mišios tekstas iš "Būk mums malonus" maldaknygės. Dabar reikia laukti, kada bus įvestas mišiose ir lietuvių parapijų klebonai galės gauti leidimą aukoti mišias lietuvių kalba. Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišios lietuvių kalba bus 8 val. ryto sekmadieniais ir šventadieniais ir suma — giedant viską lietuviškai. Kad viskas sklandžiau eitų, reikia iš anksto rengtis. Ateitininkai galėtų padėti. Dar kalbėjo kun. S. Rada, dr. A. Starkus, dr. O. Labanuskaitė ir k. Kėlė įvairius klausimus ir siūlymus.

Pasiaiškinę visi sutiko, kad ateitininkai noriai dalyvaus mišių aukoje lietuvių kalba, nors kai kam nepatogus laikas ir išsiskirstymas į įvairias parapijas, NY ir NJ valstybėse neleis gausiai dalyvauti. Be to, priimta mintis, kad svarbiausia uždavins bus lietuvių parapijų klebonam ir kunigam parengti lietuvius aktyviai dalyvauti mišių aukoje lietuvių kalba. Jie

A.A. Marijonos Ramoškienės mirties metinių proga Angelių Karalienės bažnyčioje spalio 10 d. 9 val. ryto bus gedulingos mišios į kurias maloniai kviečiu gimines ir pažįstamus. Klemensas Ramoška

Eglė Žilionytė, gavusi Alliance Francaise stipendiją, šiomis dienomis išvyko į Prancūziją studijuoti gilinti. Pereitais mokslo metais ji dėstė prancūzų kalbą New Yorko miesto universitete (City College).

pasitars KV susirinkime, gaus nurodymų iš savo vyskupijų vyriausybės, ypač liturginės komisijos kiekvienoje vyskupijoje, ir gal kvies draugijų valdybų ar šiaip asmenų pasitarimą. Ateitininkai pasiragino uoliai dalyvauti.

Sužinota, kad Atsimainymo Maspetho lietuvių parapijoje numatoma dvejose mišiose lietuvių kalba. Taip pat 8 ir 9 val. bus mišios lietuvių kalba Angelių Karalienės parapijoje. Kada ir kelintą valandą bus Sv. Jurgio, Aušros Vartų, ir visoje NJ lietuvių parapijose, bus paskelbta atskirai.

Susirinkime buvo manoma, kad lietuviai mielai dalyvaus lietuvių kalba mišiose, nors pripratimas individualiai melstis pradžioje gali lietuvius atitraukti nuo kolektyvinio dalyvavimo. Kadangi visi rengiasi dalyvauti mišiose savo gimtąja kalba, lie-

Romas Butrimas praneša, kad yra suorganizavęs ir paruošęs naują orkestro kapelą su lietuviškų šokių nauju repertuaru. Kas norėtų pasinaudoti, kreipiasi adresu: Romas Butrimas, 157-46 101 ST., Howard Beach, N.Y. Tel. VI 5-918.

Great Necko Lietuvos vyčių kuopos šokiai bus ne lapkričio 16, kaip buvo skelbta praeitaime numeryje, bet lapkričio 7.

Eglė Žilionytė, gavusi Alliance Francaise stipendiją, šiomis dienomis išvyko į Prancūziją studijuoti gilinti. Pereitais mokslo metais ji dėstė prancūzų kalbą New Yorko miesto universitete (City College).

tuviams bus privalu neatsilikti, bet sėkmingai tą religinę pareigą atlikti.

Buvo pažymėta, kad jei lig šiol kai kurie lietuviai nedalyvaudavo lietuvių parapijų bažnyčiose mišių metu, tai dabar bus dar svarbiau pasirengti kad kiekvienas lietuvis dalyvautų tik lietuvių parapijų mišiose. Lietuviams atsiskleidė nepaprastai svarbi proga viešai melstis, dalyvauti mišiose savo gimtąja kalba. Kokia auksinė proga moksleiviai, studentijai, lietuvių organizacijoms visuotiniai dalyvauti tokiose pamaldose. Šalia gilesnio pamaldumo, lietuvių įvairiuose kraštuose turės progos savo gimtąją kalbą sėkmingiau palaikyti, ugdyti ir ją religiniame gyvenime praktikuoti.

Pagaliau buvo susitarta, kad turės būti daugiau straipsnių, trumpų informacinių pranešimų, lapelių, kaip sėkmingai įsijungti į mišių dalyvavimą lietuvių kalba. K.R.

EGLĖ ŽILIONYTE

**BOSTONO
ŽINIOS**

Pasitarimas dėl lietuvių kalbos pamaldose. Bostono arkivyskupijos spalio 1 pradėta vartoti gimtoji kalba ritualinėse apiegosė. Mišios bus pradėta vartoti nuo advento pirmojo sekmadienio. Bostono arkivyskupijos liturgijos tvarkytos prof. kun. James O'Donajoe paprašė, kad būtų sukvietas lietuvių parapijos dirbančių kunigų susirinkimas pasitarti dėl lietuvių kalbos vienodo vartojimo pamaldose. Pasitarimas įvyko spalio 2 d. 2 val. popiet. Sv. Petro lietuvių parapijos klebonijoje.

Bosono skaučių židinys spalio 24 7:30 v.v. Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje ruošia kaukių balių. Programą atliks T. Babuškinaitės baleto studija. Bus premijuojamas geriausias kaukės. Į juri komisiją sutiko įeiti A. Gustaitienė, T. Vasiliauskienė ir St. Santvaras. Seiminių žada apkrauti gėrybėmis stalus. Šokiams gros Al. Woods orkestras. Salę dekoruos dail. Julius Špakevičius, Pelnas skiriamas Lietuvių Fondui.

Valentas Čepulionis atremontavo aštunto skyriaus mokykloje kambarį, mokėdamas kontraktieriui 868 dol. Šią auką skiria savo žmonos Onos ir savo giminačio kun. Kazimiero Vengro, MIC atminimui. V. Čepulionis su kun. K. Vengro sėdėte Ambroziene atlanke kambarį ir džiaugiasi, kad gražiai atremontuota. Lankytojus parapijos klebonas pristatė skyriaus mokytojai ir mokiniam, kurie geradariam ilgai plojo ir pažadėjo melstis už gyvus ir mirusius. Šis gražus kambarys dabar bus vadinamas Čepulionių Vengrų kambariu. Fundatoriai pakabins ant sienos Onos Čepulionienės ir kun. Kazimiero Vengro paveikslus.

Misijs šv. Petro parapijos bažnyčioje pradėtos vyram lietuvių kalba spalio 5 d. 7:30 val. vak. Mišias veda kun. dr. Petras Čeliešius.

Akademinio Skautų Sijudžio skyrius maloniai kviečia į A.S. S. 40 metų veiklos minėjimą — akademią, ruošiamą spalio 17, šeštadienį, 2 val. popiet lietuvių piliečių klubo 3 aukšto salėje. Kalbės dr. Juozas Girnius tema "Kokios aplinkybės skatina nutauti". Po to kavutė ir 8 val. vak. šokiai.

Kazio ir Alysos Šimėnų šeima, ilgesnį laiką gyvenusi Norwood, Mass., persikėlė pastoviau gyventi į 45 Alban Str. Dochester, Mass.

Ekonomistas Juozas AUDENAS a) padeda Investavimų Fondų šeris pirkti, b) sudaro planus jaunesniems žmonėms sistematiškai taupyti ir atiečiai kapitalus ugdyti, c) sudaro planus pensininkams, santaujų turintiems, papildomai pajamų gauti. 109 Warwick St., B'klyn, N. Y. 11207; tel. TA 7-9518, LA 4-6484

SKALBIMO MAŠINŲ
(Washing Machines)
ir
SALDYTUVŲ
(Refrigerator)
mechanikas, sąžiningai ir gerai atlieka darbus.

JONAS BLAZEVIČIUS

87-83 97th Street
Woodhaven, N. Y.
Skambinti vakarais
VI 7-3195

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNI KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni kopyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamuotojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

**J. B. SHALINS
- Šalinskas**

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(Prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiama garbingas laidotuves
Kopyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas diena ir naktį
Nauja moderniška kopyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
iausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

DARBININKO KONCERTAS

Spalio 11, sekmadienį
Šv. Tomo parapijos salėje
Woodhavene, L.I., N.Y.

Programoje:

Lilija MERNIKAITĖ
Kazys JAKUTIS

Abu — pasižymėję solistai

Pradžia 4 val. popiet

KONCERTU PRADEDAMA DARBININKO 50 METŲ SUKAKTIS